

VUOSIKERTOMUS

A dark green teardrop-shaped graphic containing the year '2014' in white text, centered on the page.

2014

S-Pankki

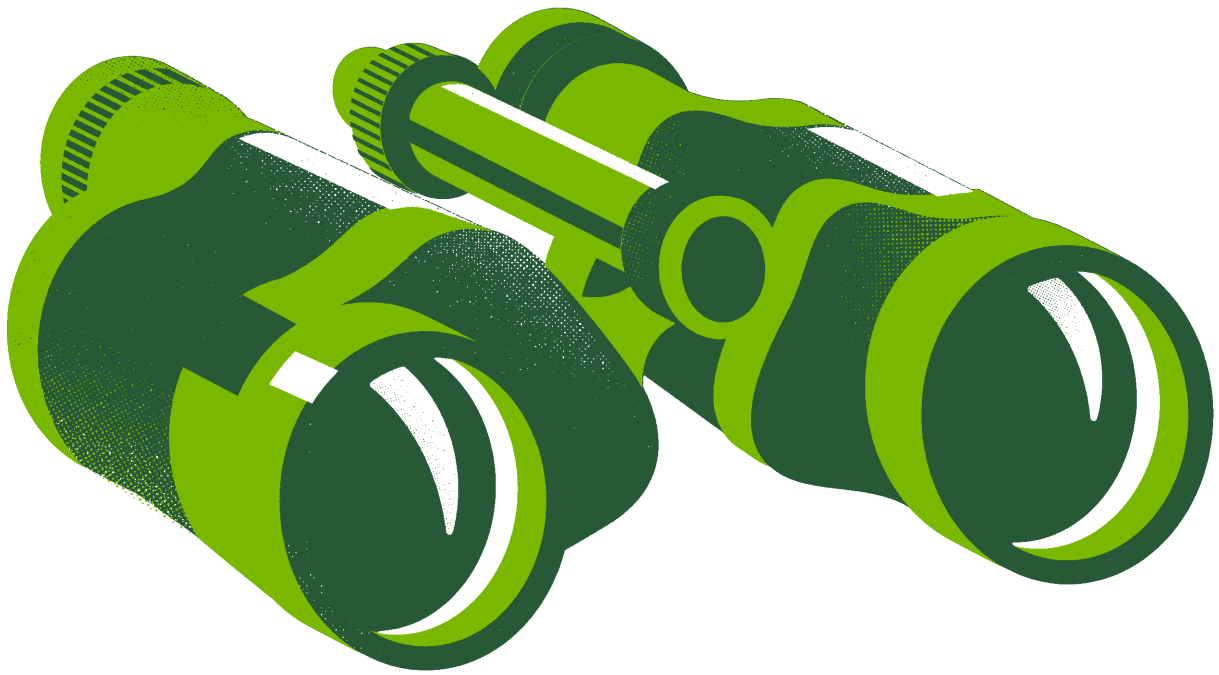

VUOSIKERTOMUS 2014

S-PANKKI PÄHKINÄNKUORESSA	5
TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS.....	7
OSUUSKAUPAN ASIAKASOMISTAJIEN OMA PANKKI.....	8

TILINPÄÄTÖS 2014

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS.....	11
TASE, KONSERNI	19
TULOSLASKELMA, KONSERNI.....	21
RAHOITUSLASKELMA, KONSERNI	22
LIITETIEDOT, KONSERNI	52
TASE, S-PANKKI OY.....	74
TULOSLASKELMA, S-PANKKI OY	76
LIITETIEDOT, S-PANKKI OY	77

S-PANKIN VISIO

**S-Pankki on kauppapankki, joka uudistaa
ja syventää asiakasomistajuutta.**

S-PANKKI PÄHKINÄNKUORESSA

S-Pankki on suomalainen kauppapankki. Ainoa lajissaan. Sen keskeisenä tehtävänä on tehdä S-ryhmän ja LähiTapiola-ryhmän asiakasomistajien arjesta sujuvaa. Tämä tapahtuu tarjoamalla helppoja ja hyödyllisiä ratkaisuja päivittäisten raha-asioiden hoitamiseen, säästämiseen ja hankintojen rahoittamiseen.

S-Pankin toiminta perustuu helppoihin tuotteisiin, nopeaan ja aktiiviseen palveluun, läpinäkyvään hinnoitteluun, helppoon saavutettavuuteen ja yhteistyöhön kaupan kanssa.

S-Pankin tuotevalikoima koostuu käyttö- ja säästötileistä, kulutusluotoista ja vakuudellisista lainoista, kansainvälisistä maksukorteista sekä verkkopankista ja mobiilipankista. S-Pankki-konsernin rahastot ja varainhoidon palvelut tuottaa S-Pankin tytäryhtiö FIM.

S-Pankki palvelee lähes 800 S-ryhmän ja LähiTapiola-ryhmän toimipaikassa kautta maan. Päivittäiset pankkiasiat hoituvat asiakaspalvelupisteissä kauppareissun yhteydessä aamuvarhaisesta iltamyöhään, ja käteisen nostaminen ja tallettaminen onnistuu yli 1 000 S-ryhmän toimipaikan kassalla. Lähes 100 S-Pankkiiria auttavat ajanvarauksella asiakkaitamme isommissa elämän käännteissä, kuten asunnon rahoittamisessa tai sijoituspäätösten tekemisessä. Lisäksi arkea helpottavat helppokäyttöinen verkkopankki, kaupan ja pankin asiakkuudet yhdistävä S-mobiili ja ystävällinen puhelinpalvelu.

S-Pankki on täysin kotimainen pankki. Sen omistavat S-ryhmä ja LähiTapiola-ryhmä.

Merkiksi suomalaisuudesta S-Pankki on saanut Avainlippu-tunnuksen.

S-PANKIN TÄRKEIMMÄT LUVUT VUODEN 2014 LOPUSSA

2,7 miljoonaa asiakasta | **1,6 miljoonaa** myönnettyä kansainvälistä maksukorttia

1,5 miljoonaa sähköisten palveluiden käyttäjää | **4 057 miljoonaa** euroa talletuksia

2 571 miljoonaa euroa myönnettyä luottoa | **5 506 miljoonaa** euroa hallinnoitavia varoja (FIM)

16,1 % vakavaraisuusaste | **14,6 miljoonan** euron liiketulos

***] HELPPO-
KÄYTTÖINEN
JA SELKEÄ,
KIVA KÄYTTÄÄ**

***] ERINOMAINEN TÄMÄ
S-MOBIILI IPHONESSA.
TÄTÄ ON ODOTETTUKIN**

***] PALVELU, JOTA EN
OSANNUT KAIVATA,
MUTTA NYT "EN TULE
ILMAN TOIMEEN"!**

***] ERINOMAINEN
SOVELLUS JA
HYVIN TOTEUTETTU!**

***] UUSI MOBIILISOVELLUS
ON MAHTAVA! HYVÄÄ TYÖTÄ
@S_PANKKI.**

***] TODELLA LOISTAVAA,
ETTÄ TULI TUO MOBIILIPANKKIKIN.
NYT VOI ALKAA KESKITTÄMÄÄN
PÄIVITTÄISET RAHA-ASIAKTEILLE.**

***] @S_PANKKI HUIKEA!
EI TARVITSE ENÄÄN
PELLEILLÄ AVAIN-
KODEILLA #HUIKEA**

*) Uusista rahastoista ja S-mobiilista sanottua Facebookissa ja Twitterissä.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS:

Uusi pankki, mutta ei uusia kujeita. Eikä vanhoja.

S-Pankki ja LähiTapiola Pankki fuusioituivat vappuna 2014 uudeksi S-Pankiksi. Uuteen pankkiin on yhdistetty kaikki se hyvä, mihin asiakkaamme olivat tottuneet sekä S-Pankissa että LähiTapiola Pankissa. Voimien yhdistäminen antaa entistä paremmat eväät S-Pankin tulevaisuudelle.

S-Pankin toiminnan tarkoituksena on asiakasomistajuuden syventäminen ja uudistaminen. Tavoitteenamme on helpottaa asiakkaidemme arkea ylivoimaisen helppojen ja hyödyllisten pankkipalveluiden avulla.

S-Pankin palvelut perustuvat tasa-arvoiseen ja välittömään suhteeseen asiakkaan kanssa. Helppojen ja hyödyllisten palvelujen kehittäminen edellyttää asiakkaiden arjen ja elämän tuntemista. S-Pankki onkin ottanut asiakkaat aktiivisesti mukaan rakentamaan uusia palveluja. Siitä on tullut vakiintunut käytäntö, josta ei luovuta.

Maksuttomat peruspankkipalvelut muodostavat edelleen tuote- ja palveluvalikoimamme ytimen. Maksuton käyttötili, kansainvälinen maksukortti ja pankkitunnukset sähköiseen asiointiin ovat tuntuva etu, jonka S-ryhmän asiakasomistajat saavat omasta kauppapankistaan. Peruspankkipalvelumme ovat maksuttomia nyt ja säilyvät maksuttomina myös tulevaisuudessa.

Fuusion myötä S-Pankin toiminta ja palveluvalikoima laajenivat. Tuotevalikoiman toivotuin täydennys, asuntolaina, lisättiin tuolloin kattavaan palveluiden kirjoon.

Digitaalisia palveluja ja ketterää kivijalkaverkostoa kehitetään rinta rinnan

Toiminnan digitalisoituminen on keskeinen muutostekijä niin finanssialalla kuin kaikkialla muualakin. Erilaisia ihmisten arkea hyödyttäviä ja helpottavia digitaalisia palveluita kehitetään jatkuvasti, ja pankkien on pysyttävä mukana muutoksessa vastatakseen asiakkaidensa odotuksiin. Tämä on haaste, jonka S-Pankki ottaa innolla vastaan.

Näemme digitaalisuuden mahdollisuutena, jonka avulla voimme tuottaa paitsi asiakasta hyödyttäviä, myös kustannustehokkaita palveluratkaisuja. Ja samalla kun panostamme digitaalisuuteen, kehitämme edelleen ketterää kivijalkaverkostoamme – uskomme, että ylivoimaisen helppo pankki-asiointi tarvitsee molempia.

Asiakaspalaute kertoo – ylivoimaisen helppoa ja hyödyllistä

S-Pankki on pärjännyt hyvin erilaisissa mittauksissa ja vertailuissa. Se mm. voitti pankkisarjan YouGovin brändimittauksessa, ja oli kaiken kaikkiaan Suomen kolmanneksi puhutuin brändi. Samaa viestiä kertovat mm. EPSI Rating -tutkimus ja pankin omat asiakaskyselyt: S-Pankilla on tyytyväiset asiakkaat, jotka kokevat saavansa vastinetta rahoilleen. Erityisen ilahduttavaa on se, että aktiivisimmat asiakkaat ovat palveluihimme kaikkein tyytyväisimpiä.

S-Pankin tavoitteena on tuottaa ylivoimaisen helppoja ja hyödyllisiä pankkipalveluja. S-ryhmään kuuluvana kauppapankkina se kantaa oman kortensa kekoon halpuuttamisessa tarjoamalla maksuttomat peruspankkipalvelut osuuskauppojen asiakasomistajille.

Asiakailta saatu palaute vahvistaa edelleen uskoa siihen, että valittu tie on oikea.

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes.

PEKKA YLIHURULA
Toimitusjohtaja, S-Pankki

***] HUIPPUA!!!
ITSE AVASIN HETI
AAMUSTA. JEEEE!!!**

**] SIISTI SOVELLUS
TUO S-MOBIILI.
SALDOT, OSTOT
JA BONUKSET
NÄPPÄRÄSTI
YHDESSÄ
PAIKASSA.
@S_PANKKI**

OSUUSKAUPAN ASIAKASOMISTAJIEN OMA PANKKI

*) Uusista rahastoista ja S-mobiilista sanottua Facebookissa ja Twitterissä.

VUOSI 2014

S-Pankin vuoden 2014 merkittävin tapahtuma oli kombinaatiofuusio LähiTapiola Pankin kanssa. Fuusiossa vanhojen pankkien toiminta lakkasi ja toimintaa jatkamaan perustettiin uusi S-Pankki. Uusi pankki aloitti toimintansa toukokuun ensimmäisenä päivänä. S-Pankin omistus jakautuu S-ryhmän ja LähiTapiola-ryhmän kesken osuuksin 75 prosenttia ja 25 prosenttia.

Muita merkittäviä tapahtumia vuoden 2014 aikana olivat LähiTapiola Varainhoidon hallinnoimien rahastojen luovuttaminen FIM Varainhoidon hallinnoitaviksi helmikuussa sekä FIM Pankin vähittäispankki- ja treasury-liiketoimintojen siirtäminen S-Pankkiin huhtikuussa. FIM Pankkiin jäljelle jäävien toimintojen harjoittamiseen haettiin Finanssivalvonnalta sijoituspalvelu-toimilupaa.

Toiminnan volyymi kasvoi

Vuoden 2014 lopussa S-Pankilla oli yli 2,7 miljoonaa asiakasta. S-Pankin kansainvälinen maksukortti löytyi vuoden lopussa yli 1,6 miljoonan asiakkaan lompakosta ja sähköisten palveluiden käytön mahdollistavat pankkitunnukset oli lähes 1,5 miljoonalla asiakkaalla.

S-Pankin talletuskanta oli vuoden päättyessä 4 057,2 miljoonaa euroa. Antolainauskanta puolestaan oli 2 571,1 miljoonaa euroa. Otto- ja antolainauksen voimakas kasvu johtui pääasiassa fuusiosta.

S-Pankin välittämät rahastot ja varainhoidon palvelut tuottaa sen tytäryhtiö FIM. Vuoden 2014 lopussa FIMin hallinnoitavat varat olivat kokonaisuudessaan 5 506 miljoonaa euroa. FIM hallinnoi omien rahastojensa lisäksi LähiTapiolan rahastoja. Suuren suosion saaneiden S-Säästörahastojen myötä FIMin rahastojen osuudenomistajien määrä ylitti vuoden 2015 alussa 100 000 osuudenomistajan rajan.

Pankkitoiminnan tulos

S-Pankki-konsenin tulos oli 14,6 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos verojen jälkeen oli 13,4 miljoonaa euroa. Vakavaraisuus parani vuoden takaisesta ja oli 16,1 prosenttia.

TASEKIRJA

2014

A dark green teardrop-shaped graphic containing the year '2014' in white text, centered on the page.

S=Pankki

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

1.1.–31.12.2014

ULKONEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

UUODEN 2014 ALKUA leimasi vahva usko USA:n talouskasvun jatkumiseen ja suhdannekäänteeseen euroalueella. USA:n osalta odotukset toteutuivat, mutta euroalueen orastava talouden toipuminen hytyi kevään mittaan Ukrainan kriisiin puhjettua. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä kokonaistuotanto vielä kohosi, mutta toisella neljänneksellä kasvu käytännössä pysähtyi.

Euroopan keskuspankki laski kesän alussa ensimmäistä kertaa historiassaan talletuskorkonsa negatiiviseksi ja ilmoitti samalla useista toimenpiteistä, joilla se pyrki lisäämään euroalueen pankkien luotonantoa erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Kesän yli kuljettaessa deflaatiouhka ei hellittänyt ja talousnäkömät synkkenivät edelleen, joten Euroopan keskuspankin neuvosto päätti syyskuussa laskea vastoin yleistä odotusta ohjauskorkojaan vielä lisää ja lanseerasi uusia poikkeuksellisia rahapoliittisia toimia. Euroopan keskuspankin koronlaskuilla ja rahapoliittisen elvytyksen lisäämisellä oli välitön vaikutus sekä euroalueen lyhyisin markkinakorkoihin että pidempiin valtionlainakorkoihin.

Euroopan ja USA:n keskuspankkien rahapolitiikan eriytyminen yhä kauemmas toisistaan, ja tämän myötä perusteltu odotus korkoeron kasvamisesta euroalueen ja USA:n välillä, tuki kesästä lähtien dollaria ja heikensi euroa.

Vuodesta 2014 muodostui kolmas perättäinen heikon talouskehityksen vuosi Suomelle, ja talouden käänne siirtyi vuoden aikana yhä kauemmas tulevaisuuteen. Kotimaisesta kysynnästä ei ollut talouden vauhdittajaksi. Työllisyystilanne heikkeni ja kotitalouksien reaalityulokehitys pysyi vaisuna, joten tulevaisuuden odotukset säilyvät valjuina. Nämä tekijät painoivat kulutushalukkuutta ja -mahdollisuuksia. Edellisen vuoden tapaan yksityiset investoinnit laskivat merkittävästi vuonna 2014. Euron heikentyminen vuoden lopulla alkoi vähitellen tukea Suomen vientiä.

SISÄINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

VUODEN MERKITTÄVIN TAPAHTUMA oli kombinaatiofuusio LähiTapiola Pankin kanssa. Fuusiossa vanhojen pankkien toiminta lakkasi ja toimintaa jatkamaan perustettiin uusi S-Pankki. Uusi pankki aloitti toimintansa toukokuun ensimmäisenä päivänä.

Muita merkittäviä tapahtumia vuoden 2014 aikana olivat LähiTapiola Varainhoidon hallinnoimien rahastojen luovuttaminen FIM Varainhoidon hallinnoitaviksi helmikuussa sekä FIM Pankin vähittäispankki- ja treasury-liiketoimintojen siirtäminen S-Pankkiin huhtikuussa. FIM Pankkiin jäljelle jäävien toimintojen harjoittamiseen haettiin Finanssi- valvonnalta sijoituspalvelu-toimilupaa.

Edellä mainittujen muutosten myötä vuonna 2014 painotui vahvasti integraatiotyö. Tuotteiden ja palveluiden yhdistämiseen tähtäävä järjestelmäkehitys ja toimintaprosessien rakentaminen uuteen S-Pankkiin sopiviksi olivat keskeisessä asemassa.

TALOUDELLINEN ASEMA

TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

Vuosi 2014 oli S-Pankki-konsernille haasteellinen edelleen heikentyneen toimintaympäristön ja meneillään olevan integraation vuoksi. S-Pankki-konsernin tulos oli 14,6 miljoonaa euroa (27,9). Tilikauden tulos verojen jälkeen oli 13,4 miljoonaa euroa (20,4).

Liiketuloksen laskun myötä konsernin kulu/tuotto-suhde heikkeni edellisvuodesta ja oli 0,87 (0,74). Oman pääoman tuotto oli 4,2 prosenttia (9,1) ja koko pääoman tuotto 0,3 prosenttia (0,6).

Fuusion ja liiketuloksen myötä S-Pankki-konsernin pääomat vahvistuivat entisestään. Vakavaraisuus parani vuoden takaisesta ja oli 16,1 prosenttia (14,7).

Raportoitavat luvut kuvaavat S-Pankki-konsernin toimintaa ja vertailtaessa niitä viime vuoden vastaaviin lukuihin tulee huomioida elokuussa 2013 toteutunut FIM-yrityskauppa, siihen liittyvät sisäiset järjestelyt sekä fuusio LähiTapiola Pankin kanssa.

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT (M€)	12/2014	12/2013	12/2012
Liiketulos	14,6	27,9	6,4
Nettotuotot	147,6	106,1	68,4
Talletukset	4 057,2	2 531,8	2 471,9
Antolainaus	2 571,1	589,5	360,0
Saamistodistukset	1 834,8	2 148,6	2 382,1
Kulu/tuotto-suhde	0,87	0,74	0,89
Oman pääoman tuotto	4,2 %	9,1 %	2,7 %
Koko pääoman tuotto	0,3 %	0,6 %	0,2 %
Omavaraisuusaste	8,3 %	7,5 %	6,7 %
Vakavaraisuusaste	16,1 %	14,7 %	14,2 %

Nettotuotot

Nettotuotot kasvoivat toiminnan kasvun ja fuusion myötä merkittävästi edellisvuodesta ja olivat yhteensä 147,6 miljoonaa euroa (106,1). Nettotuotoista vajaa puolet tuli korkokatteesta, joka oli yhteensä 70,1 miljoonaa euroa (56,2). Korkokatteen tuotot muodostuivat pääasiassa luottotuotteista saatavista korkotuotoista sekä sijoituksista raha- ja pääomamarkkinoille. Korkokulut muodostuivat pääasiassa asiakkaille maksetuista talletusten koroista.

Myös nettopalkkiotuotot kasvoivat merkittävästi ja olivat 44,6 miljoonaa euroa (23,5). Nettopalkkiotuottojen kehitykseen vaikuttivat toiminnan volyymin kasvu sekä tehdyt liiketoimintajärjestelyt.

Muut tuotot olivat yhteensä 32,6 miljoonaa euroa (26,4). Ne jakautuivat myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottoihin, arvopaperikaupan nettotuottoihin, liiketoiminnan muihin tuottoihin, suojauslaskennan nettotuottoihin sekä sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin, mihin kirjautuvat välillisesti pankin kahden kiinteistötytäryhtiön kaikki tuotot ja kulut. Sijoitustoiminnan realisoinneista johtuvat myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 17,9 miljoonaa euroa (8,7). Arvopaperikaupan nettotuotot olivat käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien johdannaisten myötä sekä suojauslaskenta huomioiden 2,0 miljoonaa euroa (5,0). Suojauslaskennan nettotulos oli 0,2 miljoonaa euroa (0,0). Liiketoiminnan muut tuotot olivat 11,3 miljoonaa euroa (12,1) ja sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä 1,1 miljoonaa euroa (0,5).

Kulut

Fuusio ja meneillään oleva integraatiotyö heijastuivat myös kuluissa. Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 133,0 miljoonaa euroa (78,3). Henkilöstökulut olivat yhteensä 43,1 miljoonaa euroa (22,5) ja muut hallintokulut kokonaisuudessaan 67,2 miljoonaa euroa (45,7).

Tilikauden poistot olivat yhteensä 9,3 miljoonaa euroa (4,3). Liiketoiminnan muut kulut, yhteensä 10,5 miljoonaa euroa (5,8), muodostuivat pankkiverosta, toimitilojen, koneiden ja laitteiden vuokrista, ajoneuvokuluista sekä Tallettussuojarahastolle maksettavasta kannatusmaksusta.

Luotto- ja arvonalentumistappiot

Luotto- ja arvonalentumistappiot pysyivät toiminnan volyymin nähden alhaisella tasolla hyvän asiakasrakenteen sekä tehokkaan luotonvalvonnan ja perinnän johdosta. Nettomääräisesti luotto- ja arvonalentumistappiot olivat 2,9 miljoonaa euroa (0,1). Palautuneita luottotappioita oli 3,7 miljoonaa euroa (3,2).

Talletukset

Talletuksissa jatkui suuntaus määräaikaistalletuksista avistaehtoisille tileille. Avistaehtoisilla tileillä oli tilikauden päättyessä yhteensä 3 817,2 miljoonaa euroa (2 350,9) ja määräaikaistileillä 240,0 miljoonaa euroa (180,9). Yhteensä talletuskanta oli tilinpäätöshetkellä 4 057,2 miljoonaa euroa (2 531,8).

Antolainaus ja sijoitustoiminta

Fuusion myötä antolainaus nousi S-Pankissa keskeiseksi pääomien käyttökohteeksi. Tilinpäätöshetkellä antolainausta asiakkaille oli asuntolainojen, yrityksille tarjottavien velkakirjalainojen, kortti- ja kulutusluottojen sekä erilaisten tili- ja käyttöpääomalimiittien muodossa yhteensä 2 571,1 miljoonaa euroa (589,5). Raha- ja pääomamarkkinoille S-Pankki-konserni sijoitti pääomiaan 1 834,8 miljoonaa euroa (2148,6).

Oma pääoma

Omaa pääomaa oli tilikauden päättyessä 393,0 miljoonaa euroa (240,3), josta FIM Oyj:hin liittyvä vähemmistön osuus oli 13,7 miljoonaa euroa (15,0). Oman pääoman kasvu oli seurausta toteutuneesta kombinaatiofuusiosta sekä positiivisesta tuloksesta.

Oman pääoman kasvun myötä omavaraisuusaste nousi 8,3 prosenttiin (7,5).

S-PANKIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA

FIM-KONSERNI

S-Pankki Oy omistaa FIM Oyj:n osakekannasta 51 prosenttia. FIM Oyj omistaa 100 prosenttia FIM Varainhoidon ja FIM Pankin osakekannasta sekä 80 prosenttia FIM Kiinteistö Oy:n osakekannasta.

S-ASIAKASPALVELU OY

S-Asiakaspalvelu Oy on S-Pankki Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö. S-Asiakaspalvelu on perustettu 8.8.2007, ja se tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä sekä muita luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluja luottolaitostoiminnasta annetun lain (9.2.2007/121) mukaisena palveluyrityksenä.

Tilikauden aikana S-Asiakaspalvelun liikevaihto oli 6,1 miljoonaa euroa (5,6). Liikevaihdosta konsernin sisäistä oli 4,0 miljoonaa euroa (3,3). Muu liikevaihto koostui osuuskaupoille tarjottavista asiakasomistajapuhelinpalveluista. Kulut olivat pääasiassa henkilöstöön liittyviä, ja henkilömäärä oli vuoden lopussa 112 henkilöä (110). S-Asiakaspalvelun liiketulos oli 0,0 miljoonaa euroa (0,1).

KIINTEISTÖYHTIÖT

S-Pankki Oy hankki vuoden 2011 aikana omistukseensa koko osakekannan kahdesta keskinäisestä kiinteistöyhtiöstä, Koy Limingan terminaalista sekä Koy Lempäälän Terminaalista. Yhtiöiden toimialoina on omistaa ja hallita yhtiöjärjestysten mukaista tilaa ja määrääalaa sekä niille rakennettavia teollisuus- ja terminaalikiinteistöjä.

Logistiikkaterminaalit ovat valmistuneet ja otettu käyttöön vuosina 2009 ja 2010. Kummassakin logistiikkaterminaalissa on vuokralaisena pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla SOK-yhtymään kuuluva Inex Partners Oy.

Keskinäisiin kiinteistöyhtiöihin kohdistuvat tuotot ja kulut kirjataan S-Pankki-konsernissa ja S-Pankki Oy:ssä pääasiassa sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin.

HALLINTO

YHTIÖKOKOUKSET

Uusi S-Pankki Oy syntyi kombinaatiofuusion myötä 1.5.2014, ja tilikausi 1.5.–31.12.2014 oli sen ensimmäinen. Yhtiökokouksia ei pidetty. Hallituksen jäsenten lukumäärä vahvistettiin sulautumissuunnitelmassa, ja uuden S-Pankin hallituksen jäsenet valittiin sulautuvien yhtiöiden yhtiökokouksissa. Samassa yhteydessä tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy AB.

HALLITUS

Yhtiökokous vahvistaa hallituksen jäsenten määrän ja nimeää hallituksen jäsenet vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksella on vahvistettu työjärjestys, jonka mukaisesti hallitus vastaa pankin strategisesta kehittämisestä, sen liiketoiminnan ohjaamisesta ja valvonnasta sekä päät-

tää yhtiön keskeisistä toimintaperiaatteista ja yleisistä arvoista sovellettavien lainsäädännösten ja määräysten mukaisesti.

Hallituksen tulee johtaa pankkia ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallitus kokoontuu vähintään kahdeksan kertaa vuodessa.

Sulautumissuunnitelman mukaisesti uuden S-Pankki-konsernin hallitukseen valittiin SOK:n talous- ja rahoitusjohtaja Jari Annala, SOK:n rahoitusjohtaja Juha Ahola, Osuuskauppa HOK-Elannon toimitusjohtaja Matti Niemi, Osuuskauppa Arinan toimitusjohtaja Veli-Matti Puutio sekä yhtiöryhmän johtaja Harri Lauslahti ja yhtiöryhmän johtaja Jari Eklund LähiTapiola-ryhmästä. Lisäksi toukokuussa hallituk-

seen nimitettiin omistajista riippumaton jäsen, Fazer-konsernin strategiasta, liiketoiminnan kehittämisestä ja myllyliiketoiminnasta vastaava johtaja Heli Arantola. Hallituksen puheenjohtajana toimii Jari Annala ja varapuheenjohtajana Harri Lauslahti.

S-ryhmän varajäseniksi uuden S-Pankki-konsernin hallitukseen valittiin Pirkanmaan osuuskaupan toimitusjohtaja Timo Mäki-Ullakko ja Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslagin toimitusjohtaja Hannu Krook. LähiTapiola-ryhmän varajäseneksi valittiin LähiTapiola Uusimaan toimitusjohtaja Erik Valros.

Hallitus kokoontui tilikauden aikana 15 kertaa (15) ja jäsenten osallistumisaste oli keskimäärin 96,9 prosenttia (92,0). Hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita yhteensä 20 000 euroa (0).

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtajan nimittää S-Pankin hallitus. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten, sovellettavien lainsäädännösten ja määräysten, yhtiöjärjestyksen sekä toimitusjohtajan työjärjestyksen mukaisesti. Toimitusjohtaja toimii puheenjohtajana hallituksen nimeämässä johtoryhmässä, joka on toimitusjohtajan päätösvallan käyttöä avustava elin. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa toimitusjohtajan sijainen.

S-Pankki Oy:n toimitusjohtajana toimii Pekka Ylihurula. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 1.5.2014 lähtien henkilöasiakasliiketoiminnan johtaja Marja Pajulahti.

HENKILÖSTÖ

S-Pankki Oy:n ja LähiTapiola Pankki Oyj:n fuusion myötä S-Pankki-konsernin henkilöstömäärä kasvoi reilulla 200 henkilöllä. Vuoden lopussa konsernissa työskenteli yhteensä 715 henkilöä (500). Näistä S-Pankki Oy:ssä työskenteli 457 henkilöä (231), S-Asiakaspalvelu Oy:ssä 112 henkilöä (110) ja FIM-konsernissa 146 henkilöä (159).

ASIAMIESTOIMINTA

S-ryhmän alueosuuskaupat ja LähiTapiola-ryhmän alueyhtiöt toimivat S-Pankin asiamiehinä. Vuoden 2014 aikana S-Pankin asiamiesten koulutukset järjestettiin pankin johtoryhmässä hyväksytyin koulutussuunnitelman mukaisesti.

Koulutukset painottuivat pankkitoiminnan edellyttämän palvelun laadun ja osaamisen varmistamiseen, myyntiosaamisen kehittämiseen sekä kokonaisvaltaiseen asiakaspalveluun.

PALKKA- JA PALKKIOKÄYTÄNTEET

S-Pankki-konsernin palkitsemismalli muodostuu peruspalkasta ja mahdollisesta tulospalkkiosta. Tulospalkkion tavoitteena on kannustaa henkilöstöä panostamaan strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta erityisen tärkeisiin asioihin. Tulospalkkauksella tarkoitetaan erilaisia yritys-, työryhmä- tai henkilökohtaisia rahallisen palkitsemisen järjestelmiä.

S-Pankin hallituksella on avustava elin, Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta, jonka tehtävänä on osaltaan varmistaa, että pankin palkka- ja palkkiopolitiikka on sopusoinnussa hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä se houkuttele liialliseen riskinottoon. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta koostuu vähintään kahdesta pankin hallituksen keskuudestaan nimeämästä jäsenestä ja puheenjohtajasta.

S-Pankin hallitus päättää palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan ehdotuksesta kulloinkin käytössä olevien palkitsemiskeinojen kokonaisuuden. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta valmistelee vuosittain työjärjestyksensä mukaisesti pankin henkilöstön osalta noudatettavat tulospalkkioperiaatteet pankin hallitukselle vahvistettaviksi. FIM-konsernissa noudatetaan omaa palkitsemispolitiikkaa.

S-Pankki-konsernin käytössä olevat tulospalkkiojärjestelmät ovat voimassa enintään kalenterivuoden kerrallaan. Tulospalkkiotavoitteena käytetään koko pankin yhteisiä tavoitteita sekä myös yksikkötasoisia ja henkilökohtaisia tavoitteita. Tulospalkkiot maksetaan rahana.

S-Pankki-konsernissa henkilöstön palkat ja palkkiot olivat vuoden 2014 aikana yhteensä 35,4 miljoonaa euroa (18,5). Vanhassa ja uudessa S-Pankki Oy:ssä kirjattiin palkkoja yhteensä 19,2 miljoonaa euroa (9,2 vanha S-Pankki Oy) ja palkkioita yhteensä 2,0 miljoonaa euroa (0,6 vanha S-Pankki Oy). S-Asiakaspalvelussa kirjattiin palkkoja 3,2 miljoonaa euroa (3,1) ja palkkioita 0,1 miljoonaa euroa (0,2). FIM-konsernissa kirjattiin palkkoja 9,2 miljoonaa euroa ja palkkioita 1,8 miljoonaa euroa.

S-Pankki Oy:n hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita 20 000 euroa (0). FIM Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita 90 000 euroa (37 500) ja FIM Varainhoito Oy:n hallituksen jäsenille 7 500 euroa (7 500). Henkilöstön jäsenille, joiden toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiprofiiliin, maksettiin vuonna 2014 palkkoja 2,5 miljoonaa euroa (1,8) ja palkkioita 0,2 miljoonaa euroa (0,2). Näitä palkkoja ja palkkioita sai yhteensä 32 henkilöä (36), eikä kenenkään yksittäisen palkkionsaajan muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ylittänyt 50 000 euroa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTÄMISEN JÄLKEEN

S-Pankki-konserniin kuuluva FIM Pankki Oy luopui helmikuussa luottolaitoksen toimiluvastaan ja jatkoi toimintaansa FIM Sijoituspalvelut Oy -nimisenä sijoituspalveluyhtiönä. Sijoituspalveluun liittyvä toimilupa hyväksyttiin Finanssi- valvonnassa, ja muutos tuli voimaan 2.2.2015.

NÄKYMÄT VUODELLE 2015

Vuoden 2015 alussa korot ovat jatkaneet entisestään laskeaan, ja niiden odotetaan pysyvän erittäin alhaisina vielä pitkään. Kotimaisen kysynnän odotetaan laskevan edelleen. Euron heikkenemisen suhteessa dollariin odotetaan sen sijaan piristävän Suomen vientiä. Kokonaistuotannon odotetaan kuitenkin laskevan kuluvana vuonna.

Vallitsevassa taloustilanteessa S-Pankki-konsernin toiminnan ja taloudellisen tilanteen odotetaan seuraavan vuoden 2014 kehitystä.

HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOSTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

Hallitus esittää, että emoyhtiö S-Pankki Oy:n tilikauden voitto 11 151 051,99 euroa kirjataan edellisten tilikausien voitto-/tappiotilille, ja että osinkoa ei jaeta.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Nettotuotot:

Korkokate + Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + Nettopalkkiotuotot + Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + Suojauslaskennan nettotulos + Sijoituskiinteistöjen nettotuotot + Liiketoiminnan muut tuotot

Nettopalkkiotuotot:

Palkkiotuotot – Palkkiokulut

Saamistodistukset:

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset + Saamistodistukset

Kulu/tuotto-suhde:

Hallintokulut + Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + Liiketoiminnan muut kulut (ei sis. arvonalentumistappioita)

Korkokate + Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + Nettopalkkiotuotot + Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + Suojauslaskennan nettotulos + Sijoituskiinteistöjen nettotuotot + Liiketoiminnan muut tuotot + Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Liikevoitto/-tappio – Tuloverot

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Koko pääoman tuotto (ROA), %

Liikevoitto/-tappio – Tuloverot

Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä

Taseen loppusumma x 100

Vakavaraisuussuhde, %

Omat varat yhteensä

Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä x 8 %

KONSERNIN TASE

VASTAAVAA (t€)	Liite	31.12.2014	31.12.2013
Käteiset varat	18, 19, 22	173 640	193 054
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset		1 464 060	1 664 188
Muut	3, 18, 19, 22	1 464 060	1 664 188
Saamiset luottolaitoksilta	1, 18	38 625	101 795
Vaadittaessa maksettavat		22 869	19 273
Muut		15 757	82 522
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	2, 18, 19, 22	2 571 109	589 473
Vaadittaessa maksettavat		2 532	35 083
Muut		2 568 578	554 390
Saamistodistukset	3, 18, 19, 22	370 724	484 447
Muut		370 724	484 447
Osakkeet ja osuudet	5, 19, 22	40 733	69 579
Johdannaissopimukset	6, 19, 22	1 451	588
Aineettomat hyödykkeet	7, 9, 19	36 168	24 300
Aineelliset hyödykkeet	8, 9, 19	12 852	13 434
Muut varat	10	6 305	9 454
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	11	38 108	37 159
Laskennalliset verosaamiset	12	2 926	834
VASTAAVAA YHTEENSÄ		4 762 046	3 188 306

VASTATTAVAA (t€)	Liite	31.12.2014	31.12.2013
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille		68 143	302 574
Keskuspankeille	18, 19, 22	50 000	300 000
Luottolaitoksille		18 143	2 574
Vaadittaessa maksettavat		15	2 574
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	18, 19, 22	4 089 844	2 561 312
Talletukset		4 057 176	2 531 819
Vaadittaessa maksettavat		3 817 222	2 350 930
Muut		239 954	180 889
Muut velat		32 669	29 493
Vaadittaessa maksettavat		31 491	28 456
Muut		1 178	1 037
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	13	57 655	0
Joukkovelkakirjalainat		2 601	0
Muut		55 054	0
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	6, 14, 19, 22	14 608	9 072
Muut velat	15, 19	66 907	19 107
Siirtovelat ja saadut ennakot	16	23 324	25 879
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	16, 18, 22	41 020	20 020
Pääomalainat		41 000	20
Muut		20	20 000
Laskennalliset verovelat	12	7 554	10 079
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		4 369 055	2 948 044
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	23, 24, 26	82 880	33 540
Ylikurssirahasto	23	0	21 180
Muut sidotut rahastot	23	20 530	31 664
Käyvän arvon rahasto	23	0	31 664
Käypään arvoon arvostamisesta		20 530	31 664
Vapaat rahastot	23	243 812	104 448
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	23	243 812	104 448
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	23	23 783	13 173
Tilikauden voitto (tappio)	23	8 237	21 286
Vähemmistöosuus		13 750	14 971
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	23	392 991	240 262
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		4 762 046	3 188 306
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET			
Asiakkaan hyväksi annetut sitoumukset	42		
Peruuttamattomat		196 401	103 527
Muut		849 690	698 178

KONSERNIN TULOSLASKELMA

(t€)	Liite	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Korkotuotot	24	82 718	70 619
Leasingtoiminnan nettotuotot	25	169	0
Korkokulut	24	-12 807	-14 421
KORKOKATE		70 081	56 198
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	26	351	0
Muista yrityksistä		351	0
Palkkiotuotot	27	73 819	28 957
Palkkiokulut	27	-29 214	-5 445
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot			
Arvopaperikaupan nettotuotot	28	2 123	5 090
Valuuttatoiminnan nettotuotot	28	-107	-45
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	29	17 929	8 687
Suojauslaskennan nettotulos	30	237	11
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	31	1 073	545
Liiketoiminnan muut tuotot	32	11 312	12 120
Hallintokulut		-110 278	-68 273
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-35 445	-18 479
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-6 104	-3 209
Muut henkilösivukulut		-1 579	-842
Muut hallintokulut		-67 151	-45 742
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	34	-7 256	-3 432
Poistot ja arvonalentumiset konserniliikearvosta		-2 075	-864
Liiketoiminnan muut kulut	33	-10 483	-5 825
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	35	-2 903	123
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		-2	4
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		14 607	27 852
Tuloverot		-1 186	-7 465
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		13 421	20 388
Vähemmistöosuudet		-265	899
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		13 157	20 388

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (M€)	2014	2013
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden tulos	13	20
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	-4	0
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-105	-243
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	-115	-229
Muut varat	10	-14
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-294	61
Velat luottolaitoksille	-294	3
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-137	61
Muut velat	138	-3
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-390	-161
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-12	-34
B. Investointien rahavirta yhteensä	-12	-34
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-4	0
Vähemmistöosuuden muutos	-1	15
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-5	15
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	-407	-180
Rahavarat tilikauden alussa	2 497	2 676
Rahavarat tilikauden lopussa	2 090	2 497
Korkotuotot	83	86
Korkokulut	-13	-21
Kauden voittoon tehdyt oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	2	1
Arvonlantumistappiot luotoista ja muista saamisista	-8	1
Muut	2	-1
Oikaisut yhteensä	-4	0
Rahavarat		
Käteiset varat	174	193
Saamistodistukset	1 837	2 142
Osakkeet ja osuudet	41	60
Saamiset luottolaitoksilta	39	102
Yhteensä	2 090	2 497

Vuoden 2014 rahavirtalaskelma on laadittu ns. epäsuoran rahavirtalaskelman mukaisesti. Vertailuvuoden rahavirtalaskelman esittämistapaa on vastaavasti muokattu esittämistavan osalta, ja

laskelman rahavarojen luokitusta on päivitetty vastaamaan vuoden 2014 laskelman luokitusta.

KONSERNIN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Yhtiö

S-Pankki-konsernin muodostavat S-Pankki Oy (S-Pankki) ja sen tytäryhtiöt. S-Pankki on talletuspankki, joka harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (9.2.2007/121) mukaista luottolaitostoimintaa. Pankki harjoittaa lain 30 §:ssä tarkoitettua liiketoimintaa ja siihen liittyvää toimintaa sekä sijoituspalvelulain (14.12.2012/747) 1 luvun 11 §:n mukaisia sijoituspalveluja. Pankki hoitaa emoyhtiönä konserniin kuuluvien yhtiöiden keskitetysti hoidettavat tehtävät, kuten konsernihallinnon, ohjauksen ja valvonnan.

S-Pankin pääkonttori ja toimipiste sijaitsevat osoitteessa Fleminginkatu 34, 00510 Helsinki. Pankilla ei ole muita konttoreita. Asiamiehesopimuksiin perustuen asiakaspalvelua hoidetaan myös asiamiehinä toimivien S-ryhmän osuuskauppojen ja LähiTapiola-ryhmän alueyhtiöiden toimesta näiden toimipaikoissa.

Hallitus on 9.2.2015 hyväksynyt konsernitilinpäätöksen ajalta 1.1.–31.12.2014 ja emoyhtiön tilinpäätöksen ajalta 1.5.–31.12.2014.

Laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja soveltuvin osin luottolaitostoiminnasta annettujen lainsäädännösten ja valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen mukaisesti sekä Finanssivalvonnan 1.2.2013 voimaan tulleiden uusien määräysten mukaisesti koskien rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Tilinpäätöksen laatimisessa on otettu huomioon soveltuvin osin myös kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohjeet.

Lisäksi tilinpäätös on laadittu ottaen huomioon EU:n vakavaraisuusasetus (EU 575/2013, "CRR") ja Finanssivalvonnan kannanotot.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät S-Pankin lisäksi kaikki ne tytäryhtiöt, joihin pankilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konsernilla on oikeus määrätä yrityksen talouden ja toiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen käyttäen hankintamenomenetelmää. Tilivuoden aikana mahdollisesti hankitut yhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta alkaen. Osakkuusyhtiö S-Crosskey Ab on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätös sisältää vanhan S-Pankki Oy:n alkuvuoden tuloksen ajalta 1.1.–30.4.2014 ja kombinaatiofuusiossa 1.5.2014 syntyneen S-Pankki Oy:n tuloksen ajalta 1.5.–31.12.2014. Konsernitase sisältää fuusiossa yhdistyneiden S-Pankki Oy:n ja LähiTapiola Pankki Oyj:n tase-erät. Konsernin vertailutietoina on ilmoitettu S-Pankki-konsernin tilinpäätöstiedot 31.12.2013. Konsernitaseen ja liitetietojen vertailtavuuden osalta on huomioitava seuraavat tase-erät, jotka ovat tulleet S-Pankkikonserniin LähiTapiola Pankki Oy:n ja S-Pankki Oy:n fuusiossa:

FUUSIOSSA LÄHITAPIOLA PANKISTA SIIRTYNEET TASE-ERÄT:	(t€)
Käteiset varat	49 858
KP-rahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	68 646
Saamiset luottolaitoksilta	20 267
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	1 860 271
Leasingkohteet	11 819
Saamistodistukset	3 999
Osakkeet ja osuudet	2 132
Johdannaissopimukset	1 413
Aineettomat hyödykkeet	6 134
Aineelliset hyödykkeet	228
Muut varat	4 277
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2 811
Laskennalliset verosaamiset	2 000
VASTAAVAA	2 033 855
Velat luottolaitoksille	59 526
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 665 802
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	72 750
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 415
Muut velat	50 454
Siirtovelat ja saadut ennakot	6 155
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000
Laskennalliset verovelat	161
Osakepääoma	49 340
Ylikurssirahasto	48 100
Käyvän arvon rahasto	645
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	70 104
Edellisten tilikausien voitto/ylijäämä	-17 863
Tilikauden voitto/tappio	2 266
VASTATTAVAA	2 033 855

S-Pankki Oy osti 1.8.2013 FIM Oyj:n osakekannasta ja määräysvallasta 51 prosenttia. FIM Oyj omistaa 100 % FIM Varainhoito Oy:stä ja FIM Pankki Oy:stä sekä 80 % FIM Kiinteistö Oy:stä. Tässä tilinpäätöksessä edellä mainituista

yhtiöistä muodostuvaa konsernia on kutsuttu FIM-alakonserniksi. Vuoden 2013 vertailutiedot sisältävät FIM-alakonsernin tiedot ajalta 1.8.-31.12.2013.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Tilinpäätös esitetään euroina. Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Kurssierot kirjataan valuuttakurssivoitoina/-tappioina tuloslaskelmaan, rahoituserien osalta arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottoihin ja ostovelkojen osalta muihin hallinnon kuluihin.

RAHOITUSVARAT JA -VELAT

S-Pankki-konsernissa sovelletaan rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen merkitsemisessä selvityspäivän mukaista käytäntöä pois lukien käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen osalta sovelletaan taseeseen merkitsemisessä kaupankäyntipäivän mukaista käytäntöä. Kun rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä merkitään ensimmäistä kertaa kirjanpitoon, käytetään käypää arvoa, joka sisältää transaktiomenot. Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä muihin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan niiden luokittelun mukaisesti käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Sijoitustodistusten, yritystodistusten tai johdannais-sopimusten (pl. futuurit) käyvät arvot määritellään diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetken käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Joukkovelkakirjalainat, sijoitusrahasto-osuudet ja futuurit arvostetaan markkinahinnoilla. Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan käyttäen ostokurssia ja rahoitusvelat käyttäen myyntikursseja.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan kolmeen luokkaan käyvän arvon määrittämisen mukaan. Tason 1 käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla täysin samanlaisista rahoitusvaroista ja -veloista noteerattuja oikaisemattomia hintoja. Tason 2 käyvät arvot määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joiden syöttötiedot perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinahintoihin. Tason 3 markkinahinnat

perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin kirjataan saamistodistukset ja muut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen ajan kuluessa ansaintatarkoituksessa sekä johdannais-sopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat tai -velat arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan. Tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään tuloslaskelmaan käypään arvoon merkittävien rahoitusinstrumenttien tilinpäätöshetken arvon ja edellisen tilinpäätöksen kirjanpitoarvon erotus. Jos käypään arvoon merkittävä rahoitusinstrumentti on hankittu tilikauden aikana, tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään rahoitusinstrumentin tilinpäätöshetken arvon ja hankintamenuon erotus.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan sellaiset saamistodistukset ja muut johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka erääntyvät määrätynä päivänä ja jotka pidetään eräpäivään saakka. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Lainoihin ja muihin saamisiin kirjataan sellaiset toimivilla rahoitusmarkkinoilla noteeraamattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja jotka eivät kuulu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin tai myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Lainojen ja muiden saamisten transaktiomenot sisällytetään efektiivisen koron menetelmällä laskettavaan jaksotettuun hankintamenuon ja jaksotetaan tulosvaikutteisesti saamisen juoksujalle. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset ja muut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit, joita ei luokitella käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään saakka pidettäviin sijoituksiin tai lainoihin ja muihin saamisiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Julkisen kaupankäynnin

kohteena olevien sijoitusten käypä arvo määritellään niiden markkina-arvojen perusteella. Julkisesti noteeraamattomat sijoitukset arvostetaan käyttämällä apuna markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Mikäli näinkään menetellen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, käytetään hankintamenoa. Käyvän arvon muutos kirjataan suoraan oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Kun rahoitusinstrumentti myydään, kirjataan omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä kertyneiden korkojen sekä myyntivoiton tai -tappion kanssa tulokseen.

Muihin rahoitusvelkoihin kuuluva erä merkitään tilinpäätökseen nimellisarvon suuruisena silloin, kun sen käypä arvo on nimellisarvo. Jos velan pääomana saatu määrä eroaa velan nimellisarvosta, merkitään velka siihen määrään, joka siitä on saatu. Velan nimellisarvon ja hankintameno-erästä tilikauden kuluksi tai tuotoksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään velan hankintameno-eräksi tai vähennykseksi. Nimellisarvon ja hankintameno-erä tai velkaan liittyvä palkkio tai sellainen meno, joka on osa velkaan liittyvää korkomenoa, jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä kuluna velan juoksuajalle. Muut rahoitusvelat arvostetaan tilinpäätöshetkenä jaksotettuun hankintameno-erän efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muuhun kuin käypään arvoon tulosvaikuttavasti arvostettaviin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Objektiivisena näyttönä pidetään esimerkiksi asiakkaan maksujen viivästymistä, maksukyvyttömyys- tai konkurssitilaa joutumista, yrityssaneeraus- tai velkajärjestelyä sekä luottoluokituksessa tapahtuvaa merkittävää muutosta. Jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä, kirjataan arvonalentumistappio.

Arvonalentumistappiota kirjataan se määrä, joka vastaa parasta arviota odotettujen luottotappioiden määrästä, kun on otettu huomioon kaikki asiaankuuluva informaatio tarkasteluhetkellä vallinneesta tilanteesta. Arvonalentuminen kirjataan taseeseen ja tulokseen arvonalentumistarkastelun kautta, ja tämä tehdään neljä kertaa vuodessa.

Arvonalentumistappiot koostuvat sekä yksittäin merkittävistä että ryhmäkohtaisista arvonalentumisista. Ensimmäisessä vaiheessa tarkastelu tehdään yksittäin merkittävillä saamisilla. Tämän jälkeen arvioidaan ryhmäkohtaisesti mahdollinen arvonalentuminen niiden saamisten osalta, jotka eivät ole yksinään merkittäviä ja joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta. Luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisista

lainasaamisista muodostetaan ryhmät, joiden tarkastelussa analysoidaan ja arvioidaan kannan siirtymiä seuraaviin viive-tiloihin ja lopulta luottotappioksi. Arvioinnissa huomioidaan vakuuden määrä suhteessa luoton kokoon, vakuuden arvotusprosentti, vakuuden tyyppi ja mahdolliset realisoinnista aiheutuvat kulut sekä maksukäyttäytymis- ja kassavirta-arviot. Mikäli myöhemmin on objektiivista näyttöä rahoitusvaran arvon noususta, arvonalentuminen perutaan.

Suojauslaskenta

Johdannaisopimuksia tehdään pääasiassa suojaus-tarkoituksessa. S-Pankki soveltaa makrotason käyvän arvon suojauslaskentaa sellaisiin edellä mainittuihin johdannaisopimuksiin, jotka täyttävät dokumentoidut suojauslaskentaa koskevat tehokkuus- ja muut edellytykset. Näissä tapauksissa avoinna olevaa korkoriskiä on suojattu koronvaihtosopimuksilla, jotka on edelleen suojauslaskennassa määritellyt suojaaviksi eriksi.

Suojattavien erien suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman erään ”suojauslaskennan nettotulos”. Muusta kuin suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset on kirjattu käyvän arvon rahastoon.

Suojauslaskentaan kuuluvien suojaavien erien käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman erään ”suojauslaskennan nettotulos”.

KYTKETTY JOHDANNAINEN

Kytkeyty johdannainen on osa hybridi-instrumenttia, joka sisältää myös johdannaisvaroihin kuulumattoman pääsopimuksen. Tästä johtuen osa yhdistetyn instrumentin rahavirroista vaihtelee samankaltaisesti kuin itsenäisen johdannaisen rahavirrat. Kytkeyty johdannainen on erotettava pääsopimuksesta ja käsiteltävä kirjanpidossa johdannaisena, mikäli erottamiselle Finanssivalvonnan määräyskokoelmassa asetetut vaatimukset täyttyvät. Tällaisena vaatimuksena esitetään muun muassa se, että kytketyn johdannaisen ja pääsopimuksen taloudelliset ominaispiirteet ja riskit eivät liity läheisesti toisiinsa.

S-Pankki on laskenut liikkeeseen heikomman etuoikeusaseman omaavia debentuurilainoja, jotka ovat luettavissa edellä mainituiksi hybridi-instrumenteiksi sopimuksiin sisältyvien, ennen eräpäivää tapahtuvaan velan takaisinmaksuun oikeuttavien optioiden vuoksi. Edelleen, S-Pankki on hankkinut omistukseensa joukkovelkakirjalainaan kytkettyjä digitaalisia optioita osana sijoitustalletuksiin liittyvää suojaustransaktiota.

S-Pankki ei erottele kytkettyjä johdannaisia pääsopimuksesta edellä mainittujen debentuurien tapauksissa. Taloudellisten ominaispiirteiden ja riskien katsotaan liittyvän läheisesti pääsopimukseen, koska optioiden toteuttamishinnat vastaavat kaikkina toteuttamisajankohtina velkasopimusten jaksotettua hankintamenoa. Sen sijaan S-Pankki erottelee digitaalisen option pääsopimuksesta ja käsittelee sen kirjanpidossa johdannaisena.

TULOUTUSPERIAATTEET

Korkotuotot ja -kulut

Korot rahoitusvaroista ja -veloista jaksotetaan korkotuotoiksi ja -kuluiksi niille tilikausille, joille ne ajan kulumisen perusteella kohdistuvat.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut syntyvät asiakkaille tarjotuista palveluista ja näiden palveluiden tuottamiseen käytetyistä resursseista. Palkkiotuotot ja -kulut tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu tai vastaanotettu. Useammalle vuodelle jakautuvien palveluiden tuotot ja kulut kohdistetaan asianomaisille vuosille.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääasiassa atk-ohjelmien lisenssimaksuista sekä liittymismaksuista. Atk-ohjelmiin on aktivoitu myös kustannukset, jotka ovat syntyneet lisensseihin S-Pankkia varten tehdyistä muutostöistä. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja ne poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat
Atk-ohjelmien lisenssimaksut: 5 vuotta
Liittymismaksut: 5 vuotta
Liikearvo: 5 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin perustuen. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten hyödykkeiden / sijoituskiinteistöjen poistoajat
Koneet ja kalusto: 3 vuotta
Rakennukset: 25 vuotta
Rakennusten laitteet: 10 vuotta

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat konsernin ulkopuolisessa käytössä olevia kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen niistä ensisijaisesti vuokratuottoa sekä mahdollisesti omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon noudattaen samoja periaatteita kuin aineellisiin hyödykkeisiin kuuluvien kiinteistöjen osalta. Vuokrasopimukset tuloutetaan sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin vuokra-ajan kuluessa.

TULOVEROT

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden verotettavan tulon perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan. Verot lasketaan tilinpäätöshetkellä voimassaolevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla.

RISKIENHALLINTA JA VAKAVARAISSUUS

Riskienhallinnan yleiskuvaus ja tavoitteet

Riskienhallintaprosessi on keskeinen osa S-Pankki-konsernin liiketoimintaa. Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, arvioida, seurata ja raportoida konsernin liiketoimintaan liittyvät oleelliset riskit. Lisäksi tavoitteena on varmistaa, että riskinotto noudattaa yhtiön hallituksen määrittelemiä ja hyväksymiä periaatteita ja rajoja vaarantamatta konsernin vakavaraisuus- ja kannattavuustavoitteita sekä liiketoiminnan jatkuvuutta. Koko pankkikonsernin organisaatioon jalkautettu riskienhallintakulttuuri tukee liiketoimintatavoitteiden saavuttamista varmistamalla, että riskit tunnistetaan, niiden vaikutukset analysoidaan ja niitä hallitaan.

S-Pankki-konsernilla on hallituksen vahvistama kokonaisriskistrategia, joka kuvaa riskinkantokyvyn ja riskinottohalukkuuden, keskeisten riskien määritelmät ja yleiset periaatteet, joiden avulla pankin vakavaraisuus, maksuvalmius ja toiminnan jatkuvuus turvataan. Riskejä mitataan ja raportoidaan siten, että hallituksella ja toimivalla johdolla on riittävä ja relevantti tieto toiminnan riskeistä ja niiden hallinnasta. Kokonaisriskistrategian sisältöä tarkennetaan eri dokumenttikokonaisuuksissa, kuten riskienhallinnan menettelyissä, jatkuvuussuunnitelmissa, tuotekuvauksissa ja toimintasuunnitelmissa.

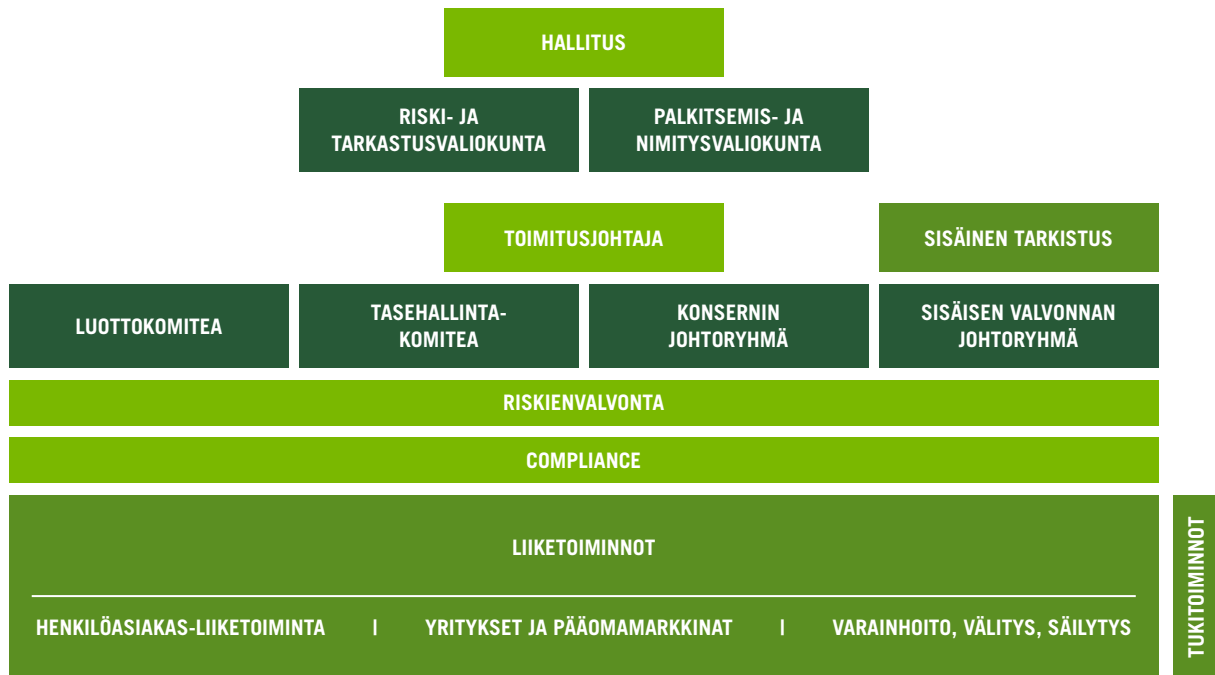
Tärkeimpinä riskien hallitsemismenetelminä S-Pankki-konsernissa käytetään kokonaisvaltaista uusien tuotteiden ja liiketoimien hyväksymismenettelyä, pääomasuunnittelua,

limiittien asettamista ja niiden ajantasaista seuranta, prosessien ja vastuiden selkeää kuvausta, työtehtävien hajauttamista, työntekijöiden koulutusta ja vakuuttamista.

Riskienhallinnan järjestäminen S-Pankki-konsernissa

S-Pankin hallitus määrittelee S-Pankki-konsernin riskinoton ja -hallinnan periaatteet, antaa yhtiön johdolle päätösvaltuudet, valvoo riskienhallintaa ja vastaa liiketoiminnasta

riippumattoman riskienvalvonnan riittävydestä. S-Pankin toimitusjohtaja, apunaan konsernissa toimivat johtoryhmät, vastaa riskienhallinnan käytännön toteutuksesta hallituksen asettamien periaatteiden mukaisesti. Riskienhallinta tapahtuu S-Pankki-konsernin liiketoimintayksiköissä, joiden toimintaa valvovat riippumattomat valvontatoiminnot sekä sisäinen tarkastus. Riskienhallinnan organisointi on kuvattu alla olevassa kuvassa:

Ylintä päätöksentekovaltaa käyttää S-Pankin hallitus, joka vastaa pankin toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti. Hallitus vahvistaa kokonaisriskistrategian sekä S-Pankki-konsernin riskiperusteisen pääomatarpeen sekä päättää pankin riskinottohalukkuudesta ja riskinkantokyvystä. Hallituksen jäseniltä edellytetään riittävää ja monipuolista osaamista ja kokemusta pankin liiketoiminnasta sekä pankin ja sen toimintaan liittyvistä riskeistä.

Hallituksen työtä avustavat Riski- ja tarkastusvaliokunta sekä Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta, joilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa. Kumpikin valiokunta koostuu hallituksen jäsenistä. Riski- ja tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta muun muassa S-Pankin riskistrategiaa ja riskinoton määrää koskeissa asioissa sekä valvoo konsernin riskejä ja riskienhallinnan laatua ja kattavuutta. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta valmistelee muun muassa yhtiökokoukselle ja hallitukselle palkitsemiseen ja nimityksiin liittyvät

asiat sekä varmistaa näihin liittyvien menettelyjen asianmukaisuutta.

Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä vastaavat siitä, että S-Pankki-konsernin operatiivisessa toiminnassa huomioidaan lakien, määräyksien ja pankin yhtiöjärjestyksen sekä kokonaisriskistrategian mukaiset riskienhallinnan periaatteet ja menetelmät. Toimitusjohtaja huolehtii vastuiden ja valtuuksien asianmukaisesta ja selvästä määrittelystä.

S-Pankki-konsernin liiketoimintayksiköiden (Henkilöasiakasliiketoiminta, Yritykset ja pääomamarkkinat sekä Varainhoito, Välitys ja säilytys) johtajat vastaavat ensisijaisesti omien liiketoiminta-alueidensa riskeistä ja siitä, että liiketoimintaa toteutetaan S-Pankki-konsernin ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti. Lisäksi liiketoimintayksiköt vastaavat oman liiketoiminta-alueensa riskeistä annettujen limiittien puitteissa.

Luottokomitea päättää sille myönnettyjen valtuuksien mukaisesti henkilö- ja yritysasiakkaille myönnettävistä luotoista. Lisäksi luottokomitea vahvistaa luotonmyönnön toimintaperiaatteet ja valmistelee luottoriskien hallintaan liittyviä asioita Riski- ja tarkastusvaliokunnalle käsiteltäväksi.

Tasehallintakomitean tehtävänä on valvoa ja rajoittaa pankki-konsernin riskejä. Tasehallintakomitea seuraa konsernin vakavaraisuus- ja maksuvalmiusasemaa sekä käsittelee näihin liittyvät keskeisimmät päätösesitykset ja voi tarvittaessa asettaa riskilimiittejä

S-Pankin hallitus on järjestänyt liiketoiminnoista riippumattomat valvontatoiminnot varmistamaan tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan kaikille konsernin liiketoiminnan alueille. Liiketoiminnoista riippumattomat valvontatoiminnot koostuvat riskienvalvonnasta, lakiasiat- ja compliancesta sekä sisäisestä tarkastuksesta. Edellä mainituista toiminnoista koostuvan Sisäisen valvonnan johtoryhmän tavoitteena on varmistaa, että asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sekä sisäisen että ulkoisen sääntelyn puitteissa. Sisäisen valvonnan johtoryhmä ylläpitää ja kehittää sisäisen valvonnan periaatteita ja toimintamallia konsernitason tasoisesti sekä seuraa, arvioi ja koordinoi sääntelyyn liittyvien muutosten toimeenpanoa organisaatiossa. Lisäksi ryhmä arvioi yksiköiden toimintasuunnitelmien ja -periaatteiden vaikutukset riskienhallintaan.

Riskienvälvontatoiminnon tehtävänä on seurata ja arvioida kokonaisvaltaisesti konsernin riskinottoasoa sekä riskienhallinnan toteutumista. Riskienvälvontatoiminto valvoo kokonaisriskistrategian toteutumista ja kokonaisriskipositiota sekä raportoi niistä S-Pankin hallitukselle, riski- ja tarkastusvaliokunnalle, toimitusjohtajalle sekä viranomaisille. Riskienvälvontatoiminto ylläpitää ja kehittää menetelmiä riskien mittaamiseen, arviointiin ja raportointiin, sekä tukee liiketoimintoja uusien riskien tunnistamisessa.

Compliancen tehtävänä on huolehtia, että S-Pankki-konsernissa on riittävät ja asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, joilla säännösten noudattamisesta huolehditaan. Toiminto seuraa ja arvioi säännösten noudattamisessa esiintyneiden puutteiden korjaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä ja tehokkuutta. Lakiasiat-toiminnon tehtävänä on tukea konsernin liike- ja tukitoimintoja juridisissa kysymyksissä. Lakiasiat huolehtii siitä, että sopimuksiin, yksittäisiin tuotteisiin ja palveluprosesseihin liittyvät lakiasiat hoidetaan mahdollisimman laadukkaasti, liiketoimintalähtöisesti ja sääntelyn rajoissa.

Sisäinen tarkastus on riippumattonta arviointi- ja varmennustoimintaa, jonka tehtävänä on tarkastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä, toimivuutta ja tehokkuutta konserninlaajuisesti. Riittävyyttä, toimivuutta ja tehokkuutta arvioidaan riskilähtöisesti hallituksen vuosittain hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tehdesään suunnitelman mukaisia tarkastuksia sisäinen tarkastus perustaa tarkastuksessa käytetyt kriteerit ulkoiseen sääntelyyn, sisäisiin ohjeisiin ja asetettuihin tavoitteisiin. Sisäinen tarkastus arvioi täten myös lakiasiat- ja compliance- sekä riskienvalvontatoimintoa.

SISÄINEN PÄÄOMIEN RIITTÄVYYDEN ARVIOINTI-PROSESSI JA RISKIPERUSTEINEN PÄÄOMATAVOITE

Taustaa

Baselin vakavaraisuussääntelykehikko muodostuu kolmesta, kiinteästi toisiinsa liittyvästä asiakokonaisuudesta eli pilarista. Pilarin 1 vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset koskevat luotto-, markkina- ja operatiivisia riskejä. S-Pankki raportoi pilarin 1 luotto- ja markkinariskien pääomavaatimuksen standardimenetelmällä ja operatiivisten riskien vaatimuksen perusmenetelmällä. Vakavaraisuuskehikon pilari 2 velvoittaa pankkeja tekemään kokonaisarvion vakavaraisuuden hallinnastaan ja omien varojensa riittävyydestä suhteessa koko toimintansa riskiprofiiliin ja toimintaympäristön riskeihin, jolloin sisäisen pääomavaateen prosessissa tulee huomioida myös pilarin 1 pääomavaatimusten ulkopuolelle jäävät riskit. Tällaisia Pilari I ulkopuolelle jääviä riskejä S-Pankki-konsernissa ovat likviditeettiriski, rahoitustaseen korkoriski, strateginen riski ja liiketoimintariskit, keskittymäriskit sekä ulkoisen toimintaympäristön riskit. Konsernin pilarin 2 pääomatavoitetta laskettaessa huomioidaan lisäksi S-Pankin ja LähiTapiola Pankin fuusion seurauksena syntyvät integraatoriskit vuosille 2015–2017. Pilari 3 täydentää kahta ensimmäistä pilaria määrittelemällä julkistamisperiaatteet, keskeisenä tavoitteenaan edistää markkinoiden läpinäkyvyyttä vakavaraisuuden ja riskeihin liittyvissä tiedoissa.

1.1.2014 voimaan tulleiden luottolaitosdirektiivin ja -asetuksen (CRD IV/CRR) tavoitteena on vahvistaa edelleen pankkien riskiensietokykyä finanssikriisin seurauksena. Sääntelykehikon pääsisältönä on Baselin pankkivalvontakomitean uuden Basel 3 -säännösten käyttöönotto. Basel 2 -pilarien varaan rakentuvan vakavaraisuuskehikon peruspiirteet säilyvät ennallaan, mutta pilarien sisältö on joiltain osin tarkempaa ja laajempaa. Uusilla säännöksillä pyritään muun muassa parantamaan pankkien omien varojen määrää ja laatua, vähentämään likviditeettiriskiä määrällisten rajoitteiden avulla, rajoittamaan pankkien velkaantumis-

astetta sekä asettamaan laadullisia vaatimuksia pankkisektorin toimijoiden luotettavalle hallinnolle ja valvonnalle. S-Pankki-konserni pyrkii jatkuvasti kehittämään riskienhallintatoimintatapojaan ja varmistamaan niiden yhdenmukaisuuden voimassa ja suunnitteilla olevien vakavaraisuus- ja riskienhallintasäännösten kanssa.

Sisäinen pääomien riittävyyden arviointiprosessi

Pilarin 2 mukainen vakavaraisuuden hallintaprosessi linkittyy konsernin strategia- ja toiminnansuunnitteluprosessiin vakavaraisuuteen vaikuttavien riskianalyyseiden, riskinottohalukkuuden määrittämisen ja riskiperusteisen pääomatavoitteen määrittämisen osalta. S-Pankki-konsernin sisäinen pääoman riittävyyden arviointiprosessi (ICAAP) on kuvattu pankin hallituksen vahvistamassa kokonaisriskistrategiassa. Lähtökohtana ICAAP:ssa on riskien kokonaisvaltainen tunnistaminen, samalla huomioiden liiketoiminnan luonne ja laajuus sekä ulkoisen toimintaympäristön muutokset. Tunnistetuista ja analysoiduista riskeistä johdetaan S-Pankki-konsernin tarvitsema omien varojen määrä riskinottohalukkuuden ja -tason puitteissa.

Vuosittaiseen S-Pankki-konsernin strategiaprosessiin osallistuvat S-Pankin hallitus ja konsernin johtoryhmä. Prosessi koostuu strategisesta analyysistä, strategisista valinnoista ja lopulta strategian toteuttamisesta. Strategian vahvistaa S-Pankin hallitus.

Strateginen analyysi -vaiheessa tehdään analyysi toimialasta, markkinoista, keskeisistä kilpailijoista, viranomais sääntelyn kehityksestä ja omasta toiminnasta. Strategiset valinnat -vaiheessa määritetään toiminta-ajatus ja visio, strategiset tavoitteet sekä niistä johdettu kokonaisriskistrategiassa kuvattava riskinottohalukkuus. Strategian toteutus -vaiheessa konkretisoidaan kriittiset menestystekijät ja luodaan mittarit sekä vuosittaiset tavoitetasot. Samalla määritetään näistä tavoitteista johdettu arvio riskiperusteiseksi pääomatarpeeksi sekä ylätasoinen riskilimiitti. Strategian toteutus -vaiheen lopputulemana muodostuu S-Pankki-konsernin pääomasuunnitelma. Pääomasuunnitelmassa analysoidaan ja raportoidaan pilarin 1 mukainen omien varojen vähimmäisvaade ja vähimmäisvakavaraisuus sekä pilarin 2 mukainen riskiperusteinen pääomatavoite ja sen taustalla olevat riskilajikohtaiset selvitykset.

Pääomasuunnitelmassa arvioidaan konsernin riskiperusteista pääomatavoitetta, pääomien riittävyyttä sekä vakavaraisuutta tulevina vuosina. Pääomasuunnittelussa keskei-

sen osan muodostaa toiminnan riskillisyyden arviointi. Liiketoiminnan riskien aiheuttamaa pääomatarvetta arvioidaan pääomasuunnitelmassa muun muassa skenaarioanalyysillä sekä stressitesteillä. S-Pankin hallitus vahvistaa pääomasuunnitelman.

Riskinottohalukkuus ja riskinkantokyky

S-Pankin hallitus määrittää pankin riskinottohalukkuuden ottaen huomioon sisäisen pääomien riittävyyden arviointiprosessin tuottamat tulokset ja riskiperusteisen pääomatavoitteen. Lähtökohta on turvata vakaa ja riittävä tuotto pankin omalle pääomalle pitkällä aikavälillä sekä toiminnan häiriötön jatkuvuus operatiivisesti ja riittävä vakavaraisuus lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Riskinottohalukkuutta tarkasteltaessa arvioidaan muun muassa asetettuja kasvupyrkimyksiä sekä liiketoiminnan laajentumista uusille alueille ja uusiin tuoteryhmiin.

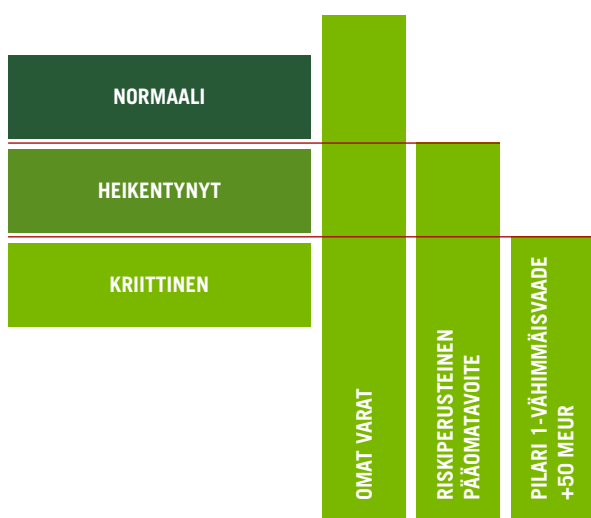
Riskiperusteinen pääomatavoite ja vakavaraisuuden hallinnan toimenpiderajat

S-Pankin hallituksen asettama pilarin 1 vähimmäisvakavaraisuustavoite on 13 %. Kokonaisriskistrategian mukainen riskitoleranssi määrittelee vakavaraisuuden hallinnassa niin sanotun pilarin 2 pääomatavoitteen viranomaisen asettaman pilarin 1 vakavaraisuustavoitteen rinnalle. Lisäksi kokonaisriskistrategiassa ja sen riskibudjetti-liitteessä määritellään toimenpiderajat ja toimenpiteet, joilla pankin vakavaraisuusasema palautetaan asetettujen tavoitteiden puitteisiin. Omien varojen määrän lähestyessä tai alittaessa asetetun pääomatavoitteen, sovelletaan ensisijaisesti passiivisia riskinvähentämiskeinoja tilanteen normalisoimiseksi, jolloin rajoitetaan aktiivista lisäriskintottoa esimerkiksi leikkaamalla riskilimiittejä. Vasta tämän jälkeen sovelletaan vakavaraisuuden hallinnan aktiivisia keinoja.

Käytännössä hallitus määrää oman toimenkuvansa mukaisesti pääomitusjärjestelyistä ja riskienvähentämiskeinojen soveltamisesta edellä kuvattujen mekanististen rajoitteiden lisäksi myös harkinnanvaraisesti jo ennakoiden. Harkinnanvaraiset päätökset perustuvat ennen kaikkea yleisiin trendeihin, markkinanäkymiin, muuhun riskiraportointiin sekä vakavaraisuusskenaarioihin.

Konserniyhtiöille asetetaan riskibudjetissa limiitti ja hälytysraja vähimmäisvakavaraisuudelle. Hälytysrajan alittuessa laaditaan suunnitelma konsernin sisäisestä pääomituksista. Suunnitelma on toteutettava silloin kun pääomien määrä alittaa varsinaisen vakavaraisuuslimiitin.

S-Pankki-konsernissa, sen emoyhtiössä ja tytäryhtiöissä sovelletaan alla olevan mukaisia, hallituksen hyväksymiä vakavaraisuuden hallinnan rajoja pilarin 2 vakavaraisuuden suhteen.

Pilarin 2 vakavaraisuusasema on normaali, kun konsernin omien varojen määrä ylittää riskiperusteisen pääomatavoitteen ja samalla pankin riskiperusteisen pääomavaatimuksen. Vakavaraisuusasema on heikentynyt, mikäli omien varojen määrä alittaa riskiperusteisen pääomatavoitteen. Vakavaraisuusasema on kriittinen, kun omien varojen määrä alittaa pilarin 1 omien varojen vähimmäismäärän lisätynä 50 miljoonalla eurolla.

Riskiperusteisen pilarin 2 vakavaraisuusaseman hallinnan rajojen lisäksi hallitus on asettanut vastaavat rajat myös pilarin 1 vakavaraisuusasemalle. Pilarin 1 vakavaraisuusasema on normaali, vakavaraisuussuhdeluvun ylittäessä 13 %. Vakavaraisuusasema on heikentynyt vakavaraisuussuhdeluvun alittaessa 13 % mutta ylittäen 10,5 %. Vakavaraisuusasema on kriittinen, vakavaraisuussuhdeluvun alittaessa 10,5 % rajan.

S-Pankki-konsernin pääomasuunnitelmassa on määritelty toimenpiteet, joihin ryhdytään välittömästi, mikäli yllä kuvattut toimenpiderajat alitetaan tai niiden alittaminen nähdään mahdollisena.

Yhteenveto S-Pankki-konsernin keskeisimmistä riskeistä ja riskiperusteisesta pääomatavoitteesta on kuvattu jäljempänä.

Vakavaraisuustietojen julkistaminen

S-Pankki-konserni julkaisee vakavaraisuuttaan koskevat

tiedot omien varojen osalta kerran vuodessa tilinpäätöksen liitetiedoissa. Myös eri riskilajien ja riskienhallinnan osalta tiedot julkaistaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Erityistilanteissa vakavaraisuutta koskevat tiedot julkaistaan myös osavuositarkastuksessa. Tällainen erityistilanne toteutuu, jos yhtiötä pääomitetään pääomasuunnitelmasta poiketen. S-Pankki-konserni julkistaa osavuositarkastuksen kunkin kalenterivuoden kuuden ensimmäisen kuukauden osalta.

Omat varat ja vakavaraisuus

S-Pankki-konsernin omat varat voidaan jakaa ensi- ja toissijaisiin omiin varoihin (T1 ja T2). Ensisijaiset omat varat muodostuvat ydinpääomasta (CET1) ja lisäpääomasta sekä niistä tehtävistä vähennyksistä. S-Pankki-konsernilla ei ole lisäpääomaan laskettavia eriä, joten CET1-omat varat ovat yhtä suuret kuin T1-omat varat.

Ydinpääoma koostuu sidotun ja vapaan oman pääoman eristä, vähemmistöosuudesta sekä voittovaroista. Sidottua omaa pääomaa edustaa osakepääoma. Aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistamaton osa vähennetään ydinpääomasta. Lisäksi 1.1.2014 voimaantulleeseen EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013, "CRR") mukaan negatiivinen käyvän arvon rahasto vähennetään ydinpääomasta. Kuluneen tilikauden 2014 voittovarat on sisällytetty ydinpääomaan Finanssivalvonnan myöntämällä, EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 Artiklan mukaisella luvalla.

Ydinpääomaan lasketaan mukaan vähemmistöosuus, jonka laskemisessa tulee huomioida siirtymäsäännökset. CRR 4 -asetus on antanut vaihteluvälit vähemmistöosuuksien ker-toimille, jotka Finanssivalvonta on tarkemmin määritellyt. FIM Oyj:n vähemmistöosuus lasketaan siirtymäsäännösten mukaisesti, ja ajanjaksolla 1.1.–31.12.2014 taseessa olevasta vähemmistöosuudesta vähennetään vähemmistöosuu-den vähennyserä.

Ensisijaiset omat varat ovat vapaasti ja välittömästi käytettävissä odottamattomien tappioiden kattamiseen. S-Pankki-konsernin ensisijaiset omat varat ovat kokonaisuudessaan luettavissa rajoituksettomiiin omiin varoihin. S-Pankki-konsernilla on siten täysi päätäntävalta niiden takaisinmaksusta sekä niille jaettavasta osingosta.

Toissijaiset omat varat muodostuvat konsernissa käyvän arvon rahastosta sekä neljästä debentuuriehtoisestä lainasta. Vuonna 2014 positiivinen käyvän arvon rahasto luetaan toissijaisiin omiin varoihin yhteisöverokannan mukaisella laskennallisella verovelalla vähennettynä. S-Pankki-konsernilla ei ole eriä, joita luettaisiin toissijai-

sista omista varoista tai yhteisesti ensi- ja toissijaisista omista varoista vähennettäviksi. Vuoden 2015 alusta lähtien myös positiivinen käyvän arvon rahasto lasketaan mukaan ydinpääomaan.

Omat varat ja vakavaraisuus 31.12.2014 on esitetty tilinpäätöksessä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013, "CRR") mukaan. Vertailuluvut on esitetty lisäksi arviona CRR:n mukaan.

Konsernin omat varat olivat tilikauden päättyessä yhteensä 369,4 miljoonaa euroa (232,1), kun omien varojen vähimmäisvaade oli 183,5 miljoonaa euroa (126,1). Omien varojen sekä omien varojen vähimmäisvaateen kasvu selittyvät S-Pankin ja LähiTapiola Pankin fuusiolla.

S-Pankki-konsernin vakavaraisuussuhde oli 16,1 prosenttia (14,7). Aikaisempien säännösten mukaisesti laskettu vakavaraisuussuhde oli vertailuvuonna 18,2 prosenttia.

OMAT VARAT (M€)	12/2014	12/2013
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	370,6	207,7
Osakepääoma	82,9	33,5
Ylikurssirahasto	0,0	21,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	243,8	104,4
Vähemmistöosuus	11,9	14,0
Voittovarot	32,0	34,5
Vähennykset ydinpääomasta	42,3	29,3
Ydinpääoma (CET1)	328,3	178,3
Ensisijainen pääoma	328,3	178,3
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	41,1	53,8
Toissijainen pääoma (T2)	41,1	53,8
Omat varat yhteensä	369,4	232,1
Riskipainotetut erät yhteensä	2 293,6	1 576,2
josta luottoriskin osuus	1 999,9	1 398,4
josta markkinariskin osuus	1,5	11,6
josta operatiivisen riskin osuus	292,3	166,3
Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	14,3 %	11,3 %
Ensisijainen pääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	14,3 %	11,3 %
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,1 %	14,7 %

Merkittävin omia varoja sitova erä on luottoriskin vakavaraisuusvaatimus ja siihen kuuluvat erät "Kiinteistövakuudelliset saamiset" 1 719,3 miljoonaa euroa (2,2), "Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä" 1 294,7 miljoonaa euroa (1 517,4) sekä "Vähittäissaami-

set" 575,8 miljoonaa euroa (397,9). S-Pankin ja LähiTapiola Pankin fuusio vaikutti etenkin kiinteistövakuudellisten saamisten kasvuun. Alla olevassa taulukossa on tarkemmin eriteltynä eri ryhmien vastuut ja niiden vaikutukset omiin varoihin.

OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISMÄÄRÄ (M€)	12/2014		12/2013	
	Vastuuarvo	Omat varat	Vastuuarvo	Omat varat
Luottoriskin vähimmäisvakavaraisuusvaatimus				
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	341,9	0,2	272,6	0,1
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	35,4	0,0	18,0	0,0
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	0,0	0,0	0,0	0,0
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	24,1	0,0	5,3	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä*	1 294,7	41,7	1 517,4	24,9
Saamiset yrityksiltä	279,5	22,2	278,5	22,0
Vähittäissaamiset	575,8	34,5	397,9	23,9
Kiinteistövakuudelliset saamiset	1 719,3	48,1	2,2	0,1
Erääntyneet saamiset	8,8	0,9	11,8	1,4
Katetut joukkolainat	352,1	2,8	325,9	2,7
Sijoitusrahastosijoitukset	35,4	2,8	65,1	5,2
Muut erät	56,5	2,6	51,1	2,4
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	1 046,1	4,0	801,7	3,3
Yhteensä	5 769,5	160,0	3 747,4	86,0
Luottoriskin vähimmäisvakavaraisuusvaatimus yhteensä		160,0		86,0
Markkinariskin vähimmäisvakavaraisuusvaatimus		0,12		0,9
Operatiivisten riskien vähimmäisvakavaraisuusvaatimus		23,38		13,3
Omien varojen vähimmäismäärä yhteensä		183,5		100,2

*Vastuuarvossa on huomioitu johdannaisten osalta vastapuoliriskin vastuuarvo.

Riskipainoittain tarkasteltuna S-Pankki-konsernin vastuut kohdistuivat ennen kaikkea 35 %:n riskipainoon, johon sisältyvät kiinteistövakuudelliset saamiset. Riskipainoltaan 100 %:n luokkaan pankki kirjasi pääasiassa saamia yrityksiltä sekä sijoitusrahastosijoituksia, kun taas alin 0 %:n luokka muodostui keskuspankkisaamisista ja taseen ulkopuolisista eristä. Katetut joukkolainat ovat pääosin 10 %:n erään kuuluvia ja vähittäissaamiset ovat 75 %:n erään kuuluvia. Erääntyneet saamiset kirjattiin 150 %:n erään.

Uuden vakavaraisuusasetuksen voimaantulon seurauksena luottolaitosten liikkeeseen laskemien velkakirjojen riskipainot määritetään perustuen liikkeeseenlaskijan itsensä

tai instrumentin luottoluokitukseen. Aikaisemmin on ollut mahdollisuus soveltaa kotivaltion luottoluokitusta. Nykyisen sääntelyn perusteella luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten osalta vastuut kohdistuivat etenkin 50 prosentin luottoluokkaan. S-Pankki-konserni käyttää luottoriskin vakavaraisuuslaskennassa Standard & Poor's:n, Moody's Investors Servicen ja Fitch Ratingsin luottoluokituksia riskipainojen määrittämisessä valtioille ja keskuspankeille, aluehallinnoille, julkisyhteisöille, luottolaitoksille, yrityksille ja sijoituspalveluyrityksille. Jos vastuun erä kuuluu erityiseen liikkeeseenlaskuohjelmaan tai -järjestelyyn, jolle on käytettävissä oma luottoluokituksensa, käytetään tätä luottoluokitusta riskipainon määrittämisessä.

SAAMISET RISKIPAINOITTAIN (M€)	Vastuuarvo	
Riskipaino	2014	2013
0 %	1 279,2	993,9
10 %	356,0	328,1
20 %	494,4	1 550,5
35 %	1 721,5	2,1
50 %	935,2	8,5
75 %	577,7	399,7
100 %	397,2	452,9
150 %	8,2	11,8
	5 769,5	3 747,4

ERÄÄNTYNEET SAAMISET (M€) 2014	30–90 päivää	Yli 90 päivää	Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
Tase-erä				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6,5	9,2	-3,7	12,0

ERÄÄNTYNEET SAAMISET (M€) 2013	30–90 päivää	Yli 90 päivää	Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
Tase-erä				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1,6	10,8	-9,3	3,1

VASTUUT (M€)	VASTUIDEN KOKONAISMÄÄRÄ		VASTUIDEN KESKIMÄÄRÄINEN ARVO TILIKAUDELLE	
	2014	2013	2014	2013
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	341,9	272,6	307,3	234,4
Saamiset aluehallinnolta	35,4	18,0	26,7	18,7
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta ja organisaatioilta	24,1	5,3	14,7	5,3
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	1 294,7	1 517,4	1 406,1	1 684,4
Saamiset yrityksiltä	279,5	278,5	279,0	253,6
Vähittäissaamiset	575,8	397,9	486,8	317,6
Kiinteistövakuudelliset saamiset	1 719,3	2,2	860,7	2,4
Erääntyneet saamiset	8,7	11,8	10,3	11,1
Katetut joukkolainat	352,1	325,9	339,0	314,8
Sijoitusrahastosijoitukset	35,4	65,1	50,2	74,3
Muut erät	56,5	51,1	53,8	45,5
Taseen ulkopuoliset erät	1 046,1	801,7	923,9	730,4
Yhteensä	5 769,5	3 747,4	4 758,5	3 692,5

VASTUIDEN JAKAUTUMINEN MAANTIETEELLISESTI (M€) 2014	Suomi	Pohjoismaat	Muut EU-maat	Muut maat
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	272,1	28,1	41,8	0,0
Saamiset aluehallinnolta	20,2	0,0	15,2	0,0
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta ja organisaatioilta	0,0	0,0	24,1	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	316,5	348,1	393,6	236,5
Saamiset yrityksiltä	276,1	3,4	0,0	0,0
Vähittäissaamiset	572,0	0,3	2,2	1,37
Kiinteistövakuudelliset saamiset	1 718,9	0,4	0,0	0,0
Erääntyneet saamiset	8,7	0,0	0,0	0,0
Katetut joukkolainat	111,7	172,5	58,8	9,1
Sijoitusrahastosijoitukset	31,0	0,0	4,4	0,0
Muut erät	41,7	7,0	5,7	2,1
Taseen ulkopuoliset erät	1 046,1	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ	4 414,7	559,8	546,0	249,0

VASTUIDEN JAKAUTUMINEN MAANTIETEELLISESTI (M€) 2013	Suomi	Pohjoismaat	Muut EU-maat	Muut maat
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	220,7	22,0	29,9	0,0
Saamiset aluehallinnolta	3,0	0,0	14,9	0,0
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta ja organisaatioilta	0,0	0,0	5,3	0,0
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	345,2	460,6	545,1	166,5
Saamiset yrityksiltä	266,6	5,7	1,6	4,6
Vähittäissaamiset	397,8	0,0	0,0	0,05
Kiinteistövakuudelliset saamiset	2,2	0,0	0,0	0,0
Erääntyneet saamiset	11,8	0,0	0,0	0,0
Katetut joukkolainat	69,1	154,9	98,8	3,1
Sijoitusrahastosijoitukset	56,8	0,0	8,3	0,0
Muut erät	29,7	8,8	10,9	1,7
Taseen ulkopuoliset erät	801,7			
YHTEENSÄ	2 204,6	652,1	714,9	175,9

VASTUIDEN JAKAUTUMINEN TOIMIALOITTAIN (M€)	2014	2013
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	1 896,0	2 227,6
Tukku- ja vähittäiskauppa	362,5	61,2
Kiinteistöalan toiminta	308,5	71,1
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, jäähdytysliiketoiminta	89,5	8,9
Teollisuus	48,5	63,4
Kaivostoiminta ja louhinta	4,6	4,5
Rakentaminen	4,5	0,0
Informaatio ja viestintä	12,8	
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	0,1	87,4
Muut	240,6	5,7
Ei toimialaluokkaa*	2 801,8	1 217,6
Yhteensä	5 769,5	3 747,4

* Toimialaluokkiin kuulumattomia vastuita ovat vähittäissaamiset, eräänntyneet saamiset, muut erät ja taseen ulkopuoliset erät

JOHDANNAISVASTUIDEN NIMELLISARVOT JÄLJELLÄ OLEVAN JUOKSUAJAN MUKAAN (M€) 31.12.2014	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta
Korkojohdannaiset			
Termiinisopimukset			
Koronvaihtosopimukset	193,0	515,5	14,0
Optiosopimukset, ostetut		20,0	10,0
Optiosopimukset, asetetut	50,0	45,0	
Osakejohdannaiset			
Termiinisopimukset	4,7		
Optiosopimukset, ostetut	16,4	18,2	
Optiosopimukset, asetetut	16,4	18,2	
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	0,7	12,3	3,3

JOHDANNAISVASTUIDEN NIMELLISARVOT JÄLJELLÄ OLEVAN JUOKSUAJAN MUKAAN (M€) 31.12.2013	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta
Korkojohdannaiset			
Termiinisopimukset		8,0	7,8
Koronvaihtosopimukset	129,5	814,5	14,0
Optiosopimukset, ostetut	20,0	20,0	
Optiosopimukset, asetetut		95,0	
Osakejohdannaiset			
Termiinisopimukset	4,0		
Optiosopimukset, ostetut		4,0	
Optiosopimukset, asetetut		4,0	
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	0,8	3,8	

JOHDANNAISSOPIMUKSET 31.12.2014 SUOJAUSTARKOITUKSESSA TEHDYT (M€)	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	693,5		-11,1
MUUSSA KUIN SUOJAUSTARKOITUKSESSA TEHDYT (M€)			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	29,0	0,0	-1,5
Optiosopimukset, ostetut	30,0	0,0	0,0
Optiosopimukset, asetetut	95,0	0,0	-0,4
Osakejohdannaiset			
Termiinisopimukset	4,7	0,0	0,0
Optiosopimukset, ostetut	34,6	0,8	
Optiosopimukset, asetetut	34,6		-0,7
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	16,3	0,6	-0,5
JOHDANNAISSOPIMUKSET 31.12.2013 SUOJAUSTARKOITUKSESSA TEHDYT (M€)			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	6,0		0,0
MUUSSA KUIN SUOJAUSTARKOITUKSESSA TEHDYT (M€)			
Korkojohdannaiset			
Termiinisopimukset	15,8	0,0	0,0
Koronvaihtosopimukset	958,0	0,0	-8,5
Optiosopimukset, ostetut	40,0	0,1	
Optiosopimukset, asetetut	95,0	0,1	-0,3
Osakejohdannaiset			
Termiinisopimukset	4,0	0,1	-0,1
Optiosopimukset, ostetut	4,0	0,1	
Optiosopimukset, asetetut	4,0		-0,1
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	4,6	0,3	0,0

RAHOITUSVARAT JA -VELAT KORKOSIDONNAISUUDEN MUKAAN (M€) 2014

Tase-erä / seuraava korontarkistus	0–1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v.	2–5 v.	Yli 5 v	Yhteensä
Käteiset varat	173,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	173,6
Saamiset luottolaitoksilta	38,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,6
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	623,5	766,5	511,6	254,2	272,3	31,3	97,3	14,4	2 571,1
Saamistodistukset	209,0	502,8	134,8	62,7	37,2	447,6	416,0	24,8	1 834,8
Saamiset yhteensä	1 044,8	1 269,3	646,4	316,9	309,5	478,8	513,3	39,2	4 618,2
Velat luottolaitoksille	-68,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-68,1
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-3 903,9	-52,7	-37,3	-30,2	-26,5	-31,2	-8,1	0,0	-4 089,8
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-12,0	-4,0	-25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-41,0
Velat yhteensä	-3 984,0	-56,7	-62,3	-30,2	-26,6	-31,2	-8,1	0,0	-4 199,0
Saamiset ja velat yhteensä	-2 939,2	1 212,6	584,1	286,7	282,9	447,7	505,2	39,2	419,2

RAHOITUSVARAT JA -VELAT KORKOSIDONNAISUUDEN MUKAAN (M€) 2013

Tase-erä / seuraava korontarkistus	0–1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v.	2–5 v.	Yli 5 v	Yhteensä
Käteiset varat	193,1								193,1
Saamiset luottolaitoksilta	96,3		5,5						101,8
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	434,2	86,3	25,8	10,5	2,6	3,5	26,5	0,0	589,5
Saamistodistukset	354,5	478,9	122,0	26,2	22,4	493,1	631,3	20,3	2 148,6
Saamiset yhteensä	1 078,0	565,2	153,4	36,6	25,0	496,6	657,8	20,3	3 033,0
Velat luottolaitoksille	-302,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-302,6
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-2 410,0	-35,7	-31,2	-25,3	-24,0	-19,5	-15,5	0,0	-2 561,3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-15,0	-5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0
Velat yhteensä	-2 727,6	-40,7	-31,2	-25,3	-24,1	-19,5	-15,5	0,0	-2 883,9
Saamiset ja velat yhteensä	-1 649,6	524,5	122,2	11,4	0,9	477,1	642,3	20,3	149,1

S-PANKKI-KONSERNIN RISKIT

YLEISTÄ

Riski on epävarmuutta odotetussa tulevaisuuden (taloudellisessa) tulemassa. Riskin eliminointi tarkoittaa rahoitusteorian mukaan aina matalaa, mutta ennustettavaa tuottoa. Yleensä tämä riskitön tuottotaso on niin matala, että riskitömän tuottotason lukitseminen tarkoittaa pientä epävarmuutta taloudellisessa tulemassa, mutta sen sijaan toiminta jää kokonaisuudessaan liikekulujen jälkeen tappiolliseksi. Siksi liiketoiminnassa on otettava hallitusti riskinottohalukkuuden puitteissa riskejä, joiden tuotto-odotus on riittävä suhteessa odotettuihin riskeihin.

Riskeihin taustalla vaikuttavat tekijät liittyvät aina lähtökohtaisesti sisäisiin valintoihin ja tekemiseen (liiketoiminta- ja strategiset riskit) ja ulkoisiin tekijöihin (ulkoinen toimintaympäristö). S-Pankki-konsernissa kokonaisriski on jaettu luotto-, likviditeetti- ja markkinariskeihin sekä strategiaan, liiketoiminnallisiin ja operatiivisiin riskeihin. Lisäksi S-Pankin ja LähiTapiola Pankin fuusion seurauksena integraatio-riskit on kuvattu omana kappaleenaan.

Riskien määritelmät, riskinoton tarkoitus, hallintakeinot ja mittaamismenetelmät kuvataan seuraavissa luvuissa.

LUOTTORISKIT

Luottoriskin määritelmä ja hallinta

Luottoriski on riski sille, että sopimuksen vastapuoli laiminlyö maksuvelvollisuutensa ja tästä aiheutuu tappio pankille tai sen tytäryhtiölle. Merkittävin omien varojen vähimmäisvaadetta sitova riskilaji S-Pankki-konsernissa on luottoriski. Suurimmat luotto- ja vastapuoliriskiä synnyttävät liiketoimet ovat henkilö- ja yritysasiakkaiden kiinteistövuokuelinen luotonanto sekä henkilöasiakkaiden vakuudettomat kortti- ja kulutusluotot. Lisäksi luotto- ja vastapuoliriskiä syntyy sijoitustoiminnassa, osakevälityksessä vastapuolten kykenemättömyydestä suoriutua maksuvelvoitteistaan ja varainhoitotoiminnassa asiakkaiden palkkiosaatavista.

Luottoriskiä hallitaan liiketoimintayksiköissä konsernin kokonaisriskistrategiassa ja luottopolitiikassa määriteltyjen luotonmyönnön ja vakuushallinnan periaatteiden ja limiittien puitteissa. Näiden avulla varmistetaan, että luottoriskinhallinnassa noudatetaan hyvää pankki- ja luotonantotapaa sekä ulkoista sääntelyä ja että otettuihin riskeihin on varattu riittävästi pääomia. Luottoriskin hallinnan kokonaisuuteen kuuluvat luotonmyöntöprosessit sisältäen luotonmyöntövaltuudet, tuotekohtaiset maksimilimitit, luottoriskiä vähentävät tekijät kuten vakuuksien hallinta ja takaukset sekä luottoriskin seuranta ja raportointi.

Luotonmyöntö

Luotonmyönnössä asiakkaalle pyritään tarjoamaan kuhunkin tarpeeseen sopivin luottotuote tai niiden yhdistelmä. Luotonmyöntö perustuu asiakaskohtaiseen luottoanalyysiin,

maksuhäiriötarkistukseen, rahoitettavan hankkeen arviointiin sekä mahdollisen vakuuden arviointiin. Luottohakemukset arvioidaan luottokelpoisuutta kuvaavien muuttujien ja kriteerien, kuten asiakkaan sosioekonomisen profiilin, takaisinmaksukyvyyn ja asiakaskäyttäytymiseen liittyvien tekijöiden perusteella. Luottoa koskevat oleelliset tiedot ja riskit käydään asiakkaan kanssa läpi toimintaohjeen mukaisesti. Luottopäätösprosessi on keskitetty ja osa henkilöasiakkaiden luottopäätöksistä tehdään pisteytysmallien perusteella automaattisesti. Näin varmistetaan luottopäätösten kannattavuus ja tasalaatuisuus.

Luottopäätökset ovat kertapäätöksiä, limiittipäätöksiä tai sitovia vastuun lisäystä koskevia tarjouksia tai muita päätöksiä, jotka kasvattavat pankin vastuuasemaa. Ylin päätösvalta on konsernin hallituksella, joka on delegoinut päätösvaltaa luottopäätösten osalta edelleen luottokomitealle. Päätösvaltuuksiin vaikuttavat haettavan luoton suuruus, asiakaskokonaisuuden kokonaisvastuut sekä mahdolliset reaaliveuudet ja takaukset. Luottoesitykset sekä muutospäätökset valmistellaan ja päätetään voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Luottoriskin vähentäminen

Vakuudet toimivat pankille luottoriskin vähentämiskeinoina, jotka vaikuttavat vakuudellisten luottojen myöntöön ja hin-

noitteluun. Luottoriskin vakavaraisuusvaatimusta laskettaessa on vähentävinä tekijöinä käytetty kiinteistövakuuksia, takauksen luonteisia luottosuojia, kuten valtiontakauksia, ja vastikkeellisia luottosuojia kuten laitosten liikkeeseen laskemia vieraan pääomanehtoisia arvopapereita.

S-Pankin hallitus hyväksyy vakuuslajit sekä vakuuslajien arvostus- ja hallintaperiaatteet. Vakuuksia ja takauksia käytetään eri luottotuotteiden luottoriskinhallintaan tuotekuvaluussa ja luotonmyöntöohjeessa määritellyllä tavalla, joiden mukaisesti vakuuksien sitovuus, kattavuus ja realisoitavuus varmistetaan. Periaatteena on, että luottoja myönnetään vain asiakkaille, joiden takaisinmaksukyky on riittävän hyvä riippumatta mahdollisten vakuuksien arvosta. Vakuuksista ylläpidetään tietoa mahdollisten riskikeskittymien tunnistamiseksi ja hallinnoimiseksi. Pankin liiketoimintaa tukevissa sijoituslimiiteissä/-lainoissa vakuusarvojen seuranta tehdään säännöllisesti, ja arvopapereiden vakuusarvojen riittävyttä seurataan päivittäin. Lisäksi vakuuksien ja takauksien määrä raportoidaan kuukausittain johdon riskiraportilla.

Alla olevassa taulukossa on kuvattuna vakuuksien ja takauksien jakautuminen vakavaraisuusraportoinnin mukaisesti:

VAKAVARAISUUDESSA HYÖDYNNETTÄVÄT VAKUUKSET JA TAKAUKSET (M€)

	Vastuuarvo	
	2014	2013
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	97,3	4,6
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	18,2	14,9
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	44,4	0,0
Saamiset yrityksiltä	0,0	4,5
Kiinteistövakuudelliset	1 719,3	2,2

Sijoitustoiminnassa S-Pankki-konserni tekee johdannaisvastapuoliensa kanssa ISDA (international swaps and derivatives association) ja CSA (credit support annex) -sopimukset, jotka vähentävät vastapuoliriskiä. Sopimuksissa sovitaan yleisistä johdannaisiin liittyvistä ehdoista ja vakuuksien käytöstä vastapuolten välillä. Takauksia käytettäessä siirretään asiakasriski vastapuolelta takaajalle. Takauksissa huomioidaan valuuttaeron vaikutukset takauksen kattavuuteen.

Suuret asiakasriskit ja keskittymäriskit

S-Pankki-konsernin asiakaskunta on luotonannon osalta määrältään suuri ja mahdollista keskittymäriskiä laskee asiakaskunnan jakautuminen maantieteellisesti eri puolille Suomea, luottokannan ja vakuuksien jakautuminen eri luottotuotteiden kesken sekä yritysasiakkaiden hajautuminen eri toimialoille. Vakuuksien kautta syntyvät epäsuorat vastuut ovat osa riskikeskittymien valvontaa. Suurten asiakasriskien hallinta tapahtuu limitoimalla asiakasriski

konsernitasolla ja allokoimalla limiitit edelleen eri liiketoimintayksiköille luottokomitean ja tasehallintakomitean toimesta.

Suuren asiakasriskin määritelmän mukaisesti yhden asiakaskokonaisuuden vastuuta pidetään suurena asiakasriskinä, kun sen arvo on vähintään 10 prosenttia hyväksyttävästä pääomasta. Asetuksen (N:o 575/2013, artikla 395) mukaisesti S-Pankki-konsernin vastuu, joka liittyy johonkin asiakkaaseen tai asiakaskokonaisuuteen, ei luottoriskin vähentämisen jälkeen saa ylittää arvoltaan 25 prosenttia konsernin hyväksyttävästä pääomasta. Laitosten osalta on S-Pankki-konserni määritellyt itselleen 150 miljoonan euron ylärajan, joka ei ylitä 100 prosenttia omista varoista. S-Pankki-konsernissa selvitetään ja dokumentoidaan taloudelliset etuyhteydet aina, kun yksittäisen vastuun määrä ylittää 2 prosenttia pankin omista varoista. Taloudellisten sidosten tunnistaminen on liiketoimintojen vastuulla ja riskienvalvonta osallistuu tarvittaessa tunnistamiseen.

Lähtökohtaisesti keskittymäriskiä voivat aiheuttaa luottolaitokset ja yritykset. Luottolaitosten keskittymäriskiä seurataan kuukausittain johdon riskiraportilla. Sovellettavan mallin mukaan keskittymäriskiä ei tällä hetkellä synny luottolaitoksista, eikä sille varata pääomia. Pääomasuunnitelmassa on tehty erikseen keskittymäriskiin kohdistuva stressitesti suurimmille yrityksille, minkä perusteella on määriteltävä keskittymäriskin riskiperusteinen pääomavaade.

Arvonalentumiset

Arvonalentumisesta on kyse silloin, kun objektiivisten kriteerien perusteella arvioidaan, ettei saamista tulla saamaan täysimääräisesti takaisin. Arvonalentumistappiota kirjataan se määrä, joka vastaa parasta arviota odotettujen luottotappioiden määrästä, kun on otettu huomioon kaikki asiainkuuluva informaatio tarkasteluhetkellä vallinneesta tilanteesta. Arvonalentuminen kirjataan taseeseen ja tulokseen arvonalentumistarkastelun kautta, ja tämä tehdään neljä kertaa vuodessa. Luottokomitea hyväksyy esityksen yksittäin merkittävistä ja ryhmäkohtaisista arvonalentumisista.

Tilinpäätöksessä oli arvoltaan alentuneita saamisia 3,7 miljoonaa euroa (9,3). Kaikki arvonalentumiset koskevat henkilöasiakkaiden luottokantaa. Yritysasiakkaiden tai sijoitustoiminnan osalta arvonalentumisia ei kirjattu. Arvonalentumisten määrä on laskenut 12/2013 tilanteeseen verrattuna, ja eniten laskuun vaikuttivat luotonvalvonnassa tehty luottotappiointiprosessiin liittyvä muutos sekä arvonalentumisten laskentaperiaatteisiin tehty muutos.

Nykyisessä prosessissa saamiset luottotappioidaan aikaisemmassa vaiheessa, jonka seurauksena luottotappioiden määrä on noussut ja arvonalentumisten määrä on puolestaan laskenut.

Arvonalentumistappiot koostuvat sekä yksittäin merkittävistä että ryhmäkohtaisista arvonalentumisista. Rahoitusvarojen arvonalentumistarkastelussa arvioidaan objektiivisten kriteerien perusteella, onko muuhun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo alentunut. Ensimmäisessä vaiheessa tarkastelu tehdään yksittäin merkittävillä saamisilla. Tämän jälkeen arvioidaan ryhmäkohtaisesti mahdollinen arvon aleneminen niiden saamisten osalta, jotka eivät ole yksinään merkittäviä ja joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta. Luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisista lainasaamisista muodostetaan ryhmät, joiden tarkastelussa analysoidaan ja arvioidaan kannan siirtymiä seuraaviin viiteloihin ja lopulta luottotappioksi. Arvioinnissa huomioidaan vakuuden määrä suhteessa luoton kokoon, vakuuden arvotusprosentti, vakuuden tyyppi ja mahdolliset realisoinnista aiheutuvat kulut sekä maksukäyttäytymis- ja kassavirta-arviot. Mikäli myöhemmin on objektiivista näyttöä rahoitusvaran arvon noususta, arvonalentuminen perutaan.

Sijoitustoiminta – vastapuolet

Treasuryn sijoitustoiminnan luottoriskiä käsitellään konsernin pääomasuunnittelussa osana markkinariskien hallintaa. Sijoitustoiminnan luottoriskejä kuvataan luvussa Luotto-preemioriski (spreadiriski).

Luottoriskin seuranta ja raportointi

Luottokannan, erääntyneiden ja järjestämättömien, luottotappioiden ja -palautusten kehitystä asiakasryhmä- ja tuotekohtaisesti seurataan ja raportoidaan kuukausittain. Lisäksi seurataan suurimpien vastapuolien vastuita sekä vakuuskeskittymiä.

Luottotuotteiden maksuviiveitä ja väärinkäytöksiä seurataan päivittäin, ja niihin reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa luotonvalvonnan toimenpiteillä. Pankin luotonvalvontaa ja perintää ohjaavat riskiperusteiset seuranta-menettelmät ja tehokkaat prosessit sekä hyvän perintätavan mukaiset käytännöt.

Riskienvallontatoiminto seuraa ja varmistaa, että liiketoiminnot toimivat kokonaisriskistrategiassa määriteltyjen periaatteiden sekä riskibudjetissa asetettujen limiittien ja päätösvaltuuksien mukaisesti. Riskienvalvonta raportoi säännöllisesti riskienhallinnan onnistumisesta hallitukselle.

Luottoriskin riskiperusteinen pääomatavoite

Henkilöasiakkaiden vakuudettomissa kortti- ja kulutusluotoissa pääomatavoitetta on analysoitu muun muassa maksukyvyttömyystodennäköisyyksien sekä luottotappiopalausien avulla. Kiinteistövakuudellisten luottojen kohdalla on tarkasteltu vakuuksien turvaavuutta ja toteutuneita luottotappioita. Näiden arvioiden perusteella voidaan olettaa, että standardimenetelmän mukaiset riskipainot kattavat riskiperusteisen pääomatavoitteen.

Siten luottoriskin riskiperusteinen pääomatavoite muodostuu pilarin 1 pääomavaatimuksesta sekä suurimmille yrityksille lasketusta keskittymäriskistä. Pilarin 1 pääomavaatimuksesta poiketen treasury sijoitustoiminnan luottoriski käsitellään pilari 2:ssa spreadiriskinä osana markkinariskiä.

MARKKINARISKIT

Markkinariskien määritelmä, hallinta ja mittaaminen

Markkinariskillä tarkoitetaan arvopapereiden kurssien, korkojen, valuuttakurssien muutosten ja muiden tase-erien markkina-arvonvaihteluiden vaikutusta pankin tulokseen ja taseeseen. Markkinariskien hallinnassa S-Pankki-konsernin tavoitteena on hallita markkinahintojen heilahteluista aiheutuvat odottamattomat muutokset pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen sekä maksimoida oman pääoman tuotto riskinottohalukkuuden puitteissa. Markkinariskitasoja ja -limiittejä optimoidaan suhteessa riskipääoman tuottoon eli tuotto-odotuksen ja sitoutuneen riskipääoman väliseen suhteeseen. Sitoutunutta riskipääomaa verrataan pilarin 1 mukaiseen pääomavaatimukseen ja pankin sisäisen markkinariskimallin mukaiseen pilarin 2 pääomatavoitteeseen.

Markkinariskiä esiintyy S-Pankki-konsernissa pääasiassa treasury sijoitustoiminnassa ja osakevälityksen markkinatakaustoiminnassa. Lisäksi pilarin 2 tarkastelussa markkinariskeihin luetaan peruspankkitoiminnan korkoriski. Markkinariskiä esiintyy epäsuorasti myös sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen sijoitustoiminnassa, mutta tältä osin toimintaa sääntelevät sekä sijoitusrahastolaki ja laki vaihtoehtorahastojen hoitajista että sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen säännöt, joiden puitteissa rahastojen hoito toteutetaan. Markkinariskin vaikutus sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen sijoitustoimintaan ei heijastu suoraan pankkikonsernin tulokseen, vaan markkinariskien realisoituminen vaikuttaa tulokseen epäsuorasti niin, että rahastopääoman lasku pienentää sijoitus- ja vaihtoehtorahastoista saatavia hallinnointipalkkioita. Samalla tavalla myös yksilöllisen varainhoidon salkkujen markkinariski toteutuessaan vähentää tuottoisidonnaisten palkkioiden määrää. Tämän tyyppiset riskit

tarkastellaan konsernin pääomasuunnittelussa ja ICAAP-raportilla skenaariotekniikoilla osana liiketoimintariskejä.

Markkinariskien osalta S-Pankki-konsernissa lasketaan pilarin 1 vähimmäisvakavaraisuusvaatimus standardimenetelmällä.

Korkoriskit

Korkoriskiä tarkastellaan pankkitoiminnan rakenteellisena korkoriskinä ja treasury sijoitussalkun saamistodistusten korkoriskinä. Korkoriskiä esiintyy myös vähäisessä määrin osana osakevälitystoimintaa, jolloin positiot ovat luonteeltaan hyvin lyhytaikaisia.

Pankkitoiminnan rakenteellinen korkoriski aiheutuu saamisten ja velkojen toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista ja maturiteeteista, jonka seurauksena pankkitoiminnan tuleva korkokate ei ole täysin ennustettavissa. Korkoriskiä hallitaan taseen rakenteen ja korkosidonnaisuuksien suunnittelulla sekä korkojohdannaissopimuksilla. Talletus- ja antolainaustoiminnasta syntyvän rakenteellisen korkoriskin lisäksi pankille aiheutuu korkoriskiä treasury sijoitustoiminnasta. Korkoriskiä syntyy, kun salkun saamistodistusten arvot voivat muuttua markkinakorkojen muutoksen seurauksena.

Korkoriskiä tarkastellaan tulo- ja markkinahintariskin kannalta. Tulo- ja hintariski mittaavat riskejä erityyppisistä näkökulmista. Hintariski liittyy tase-erien markkinahintaherkkyysiin ja markkinahintojen heilunnan käyvän arvon tulosvaikutuksiin. Tulo- ja hintariskissä näkökulma on kirjanpidollisempi. Tulo- ja hintariskillä simuloidaan riskien realisoitumisen vaikutuksia pankin tulokseen määrätyn ajanjakson aikana.

S-Pankki-konsernin kokonaisriskistrategian mukaisesti pankkitoiminnan korkoriskiä seurataan kuukausittain korkogap-analysillä, jossa velat ja saamiset on ryhmitelty aikaperiodeihin korkosidonnaisuuden perusteella. Paralleelien korkokäyrämuutosten vaikutuksia pankin korkoriskiasemaan seurataan päivittäin nykyarvomenetelmällä sekä kuukausittain tulo- ja hintariskimenetelmällä. Myös korkomuutosten vaikutusta taseen erien markkina-arvoon seurataan. Sisäistä siirtohinnoittelua käytetään avuksi rahoitustaseen korkoriskin hallinnassa.

S-Pankki-konsernin korkoriskin hallinta tapahtuu keskitetysti treasury-yksikössä, joka toimii konsernin sisäisenä pankkina ja liiketoimintojen sisäisenä suojausvastapuolena. Hallitus on asettanut enimmäismäärän pankin kokonaiskorkoriskille, jota seurataan päivittäin.

S-Pankin rahoitustoiminnan korkoriski 31.12.2014 oli korkojen noustessa prosenttiyksiköllä -25,0 miljoonaa euroa (-11,4). Korkoriskin kasvu selittyi 1.5.2014 tapahtuneella fuusiolla, jolloin LähiTapiola Pankin talletus- ja lainakanta siirtyi uuden S-Pankin taseeseen. Tämän johdosta myös S-Pankki-konsernin korkoriskilimiittä tarkistettiin fuusiohetkellä ylöspäin.

Luotto-preemioriski (spreadiriski)

Korkoriskin ohella treasuryn toimintaan liittyy luotto-preemioriskiä (spreadiriski), joka muodostuu salkun kiinteä- ja vaihtuvakorkoisista joukkovelkakirjalainoista. Luotto-preemioriskillä tarkoitetaan sitä, että markkinoiden yleinen näkemys sijoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuudesta muuttuu tai markkinoiden yleinen suhtautuminen luottoriskiä sisältäviin sijoituksiin muuttuu, minkä seurauksena sijoitusten arvot heikkenevät. Luottoriski-preemion suuruutta seurataan säännöllisesti osana päivittäistä korkoriskiraportointia.

Luotto-preemioriskiä mitataan pankin sisäisen markkinariskimallin ja kokonaisriskistrategian määrittämien parametrien ja menetelmien mukaisesti päivittäin, ja S-Pankin hallitus on asettanut enimmäismäärän luotto-preemioriskille. Vastapuolilimiittien määrittelyssä arvioidaan vastapuolten luottoriskiä perustuen pääasiassa luottoluokituslaitosten luottoluokitustietoihin. Sijoitustoiminta on varovaista ja varoja sijoitetaan hyvän luottoluokituksen omaaviin ja likvideihin kohteisiin.

Osakeriskit

Taseen osakeriskit toteutuvat suoraan osakkeiden markkinahintojen muuttuessa. Osakeriskejä syntyy osana sijoitustoimintaa ja välitystoimintaa, ja niiden hallinnointi ja limitointi perustuvat yksinkertaisiin allokaatiolimiitteihin. Osakeriskien ensisijainen rooli pankissa on markkinariskien hajauttaminen, ja niiden riskitaso pidetään maltillisena. Alhaisesta riskitasosta huolimatta osakemarkkinariskejä valvotaan säännöllisesti, ja riskinottoa sääteleviä limiittejä säädellään tarvittaessa.

Kiinteistöriskit

Kiinteistöriskejä syntyy osana S-Pankki-konsernin sijoitustoimintaa, ja niiden pääasiallinen tarkoitus on salkun markkinariskien hajauttaminen. Kiinteistöriskejä hallinnoidaan ensisijaisesti allokaatorajoitteilla, ja riskitaso pidetään vähäisenä. Lisäksi S-Pankki Oy omistaa suoraan kaksi keskinäistä kiinteistöyhtiötä, Koy Limingan terminaalin ja Koy Lempäälän Terminaalin.

Valuuttakurssiriskit

S-Pankki-konserneille muodostuu valuuttakurssiriskiä vain silloin, kun tehdään vieraassa valuutassa velkakirjasijoitus osana sijoitustoimintaa tai asiakkaan valuuttamääräisen kaupankäynnin tai valuuttatilien yhteydessä. Sallitut valuutat määritellään valuuttariskilimiiteissä ja lähtökohtaisesti valuuttariskit suojataan.

Markkinariskien riskiperusteinen pääomataavoite

Pilari 2:ssa markkinariskeille varattavat pääomat määritellään pankin kokonaisriskistrategian ja markkinariskimallin perusteella.

Spreadiriskille pääomia varataan perustuen luottoriskilisten stressattuihin volatilitteettitasoihin. Käytännössä sovellettavat volatilitteettiolettamat vastaavat markkinoilla havaittuja vuosien 2008 ja 2011 riskitasoja.

Korkoriskin osalta pääomatarpeen mitoittaminen perustuu markkinariskimallin mukaiseen korkojen yhdensuuntaiseen heilahdukseen kaikissa viitekoroissa ja valuutoissa, sekä niiden aiheuttamaan nykyarvoperusteiseen osittain teoreettiseen positioiden arvomuutokseen. Osakeriskien osalta riskiperusteinen pääomataavoite perustuu markkinariskimallin mukaiseen stressitestiin, joka on 51 % avoimesta nettopositiosta. Kiinteistösijoitusten pääomataavoite määritetään osana markkinariskimallia, jonka mukaan omia varoja varataan 23 % kiinteistöjen markkina-arvosta.

LIKVIDITEETTIRISKI

Likviditeettiriskin määritelmä ja riskienhallinnan järjestäminen

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan maksuvalmiusriskiä eli lyhytaikaisten sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen erotuksesta syntyvää epävarmuutta sekä rakenteellista rahoitusriskiä eli pidemmän aikavälin luotonannon rahoittamiseen liittyvää epävarmuutta.

Pankkien yleinen rooli maturiteettikonversiossa, jossa lyhytaikaisia talletuksia käytetään pitkäaikaiseen antolainaukseen, altistaa pankit likviditeettiriskille. Likviditeettiriskin toteutumisen taustalla olevat syyt voivat olla pankki- tai markkinakohtaisia.

Maksuvalmiusriskienhallinnan lähtökohtana on varmistaa, että pankin nettokassavirrat ovat positiiviset riittävällä varmuudella myös häiriötilanteissa seuraavan 30 päivän aikana ilman sijoitusomaisuuden realisoitajia. S-Pankki-

konsernin likviditeettiriskien riskitoleranssi ja riskinottohalukkuus määritellään kokonaisriskistrategiassa ja sen riskibudjettiliitteessä.

Konsernin likviditeettiriskin hallinnointi on keskitetty treasury-yksikölle, joka hallinnoi pankkikonsernin likviditeettipuskureita saamiensa valtuuksien puitteissa. Treasury toteuttaa operatiivisesti konsernin kokonaisriskistrategian mukaista riskinottohalukkuutta likviditeettiriskin osalta S-Pankin liiketoimintamalli, riskibudjetti, oma sisäinen rahoitussuunnitelma sekä muut likviditeettiriskitasoa määrittävät limiitit huomioon ottaen.

Likviditeetin hallinnassa korostuu ulkoisen toimintaympäristön seuranta ja ennakointi. Likviditeettiriskitoleranssia on tarkoituksenmukaista tiukentaa silloin kun likviditeetin todetaan olevan stressaantunut. LCR-suhdeluvun ("Liquidity Coverage Ratio") avulla seurataan pankin likvidejä varoja ja hallinnoidaan maksuvalmiusriskiä. Pidemmän tähtäimen likviditeettimittaria (NSFR) on käytetty mittaamaan pankkitoiminnan rakenteellista likviditeettiriskiä.

Riittäviä kassavaroja tuetaan sijoittamalla riittävä määrä varallisuutta sijoitustodistuksiin ja likviditeettitileihin, jotka ovat välittömästi realisoitavissa käteisiksi kassavaroiksi. Lisäksi operatiivisen toiminnan käytössä on Suomen Pankin limiitti, jota voidaan tarvittaessa käyttää likviditeetin turvaamiseksi päivän sisäisesti. Tarvittaessa limiittiä voidaan käyttää myös likviditeetin turvaamiseksi maksuvalmiusluottona yön yli. Likviditeetin hallintaan kuuluu myös vakuushallinta eli huolehtiminen siitä, että pankilla on käytettävissä riittävä määrä vakuuskelpoisia sijoituksia kattamaan eri liiketoimintojen vaatimat vakuudet.

Pidemmän aikavälin (yli 30 päivää) ja likviditeettipaon varalta likviditeetti turvataan ensisijaisesti käyttämällä sijoitustoiminnassa likvidejä keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia instrumentteja, jotka ovat vaihdettavissa käteiseksi tai realisoitavissa ilman merkittäviä pääomatappioita ja transaktiokuluja kolmen päivän sisällä.

Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskejä seurataan päivittäin kassaennusteilla ja kuukausittain gap-analyysillä, jossa varat ja velat on ryhmitelty eri aikaperiodeihin maturiteetin mukaan.

S-Pankki-konsernin varainhankinta

S-Pankin varainhankinta perustuu ensisijaisesti talletuskantaan, ja pankin asiakasliiketoiminta on voimakkaasti ottolainausylijämäistä. S-Pankki-konsernin pääasiallisena

varainhankintalähteenä ovat avistaehtoiset henkilöasiakasliiketoiminnan käyttely- ja säästötilit. Keskeisin mittari rahoituksen riittävyydelle S-Pankki-konsernin liiketoimintamallilla on anto- ja ottolainauksen välinen suhde, joka 31.12.2014 on 64 % (23 %). Suhdeluvun muutos selittyy pääosin LähiTapiola Pankin lainakannan siirtymisellä S-Pankkiin tilikauden aikana.

Anto- ja ottolainauksen välistä suhdelukua seurataan jatkuvasti, ja treasury:n sijoitussuunnitelmassa sekä siihen sisältyvässä likviditeetin jatkuvuussuunnitelmassa on määritelty toimenpiteet, joihin ryhdytään suhdeluvun ylittäessä ennakoon asetetut toimenpiderajat.

Likviditeettiriskin mittaaminen ja seuraaminen

S-Pankki-konserni seuraa LCR-suhdelukua sekä viranomaisten määrittämien parametrien mukaisesti että sisäisesti määriteltyjen parametrien ja mallin mukaisesti. Sisäisessä mallinnuksessa sovellettavat limiitit ja laskentaparametrit on hyväksytty S-Pankin hallituksessa, ja ne noudattavat kokonaisriskistrategian mukaista riskitoleranssia ja riskinottohalukkuutta. Treasury vastaa operatiivisesti siitä, että likviditeettiasema pysyy määriteltyjen raja-arvojen yläpuolella. S-Pankin Middle Office raportoi päivittäin asetettujen sisäisten LCR-limiittien toteutusta riskienvalvonnalle ja treasuryllä sekä ilmoittaa niiden ylityksistä prosessin mukaisesti hallitukselle, tasehallintakomitealle, riskienvalvonnalle sekä treasuryllä.

Pidemmän aikavälin (yli 30 päivää) ja likviditeettipaon varalta likviditeetti turvataan ensisijaisesti käyttämällä sijoitustoiminnassa likvidejä keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia instrumentteja, jotka ovat vaihdettavissa käteiseksi tai realisoitavissa pääsääntöisesti ilman merkittäviä pääomatappioita ja transaktiokuluja kahden päivän sisällä.

Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskejä seurataan lisäksi päivittäin kassaennusteilla ja kuukausittain gap-analyysillä, jossa varat ja velat on ryhmitelty eri aikaperiodeihin maturiteetin mukaan.

Likviditeetin jatkuvuuden turvaaminen

Osana konsernin likviditeettistrategiaa on treasury:n rahoitus- ja sijoitussuunnitelmaan sisältyvässä jatkuvuussuunnitelmassa määritelty menettelytavat ja toimintamallit likviditeetin varmistamiseksi poikkeustilanteissa sekä ne olosuhteet, jolloin pankki ryhtyy suunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin. Suunnitelmassa on myös määritelty johdon saama ajantasainen informaatio likviditeettitilanteesta sekä valtuudet poikkeuksellisten menetelmien käyttöönotolle.

Jatkuvuussuunnitelmassa yksilöidään toimenpiteitä, joihin ryhdytään likviditeettiaseman heikentyessä määriteltyjen kriteereiden mukaisesti. Näitä toimenpiteitä ovat muun muassa sijoitussalkun realisoiminen ja salkun rakenteen muuttaminen likvidimmäksi, keskuspankin tarjoamien instrumenttien hyödyntäminen ja vakuuksien repoaminen keskuspankin kanssa.

Likviditeettiriskin keskeiset tunnusluvut

Alla olevissa taulukoissa on eritelty S-Pankki-konsernin 30 päivän likviditeettiasemaa kuvaavat keskeiset mittarit. Luvuissa on huomioitu tase-eriin sovelletut arvonalennukset eli hair cutit.

MAKSUVALMIUS (LCR), 31.12.2014. TASE-ERÄ (M€)	LCR
Likvidit varat, 1	440
Likvidit varat, 2a	11
Likvidit varat, 2b	2
Likvidit varat yhteensä	452
Likviditeetin ulosvirtaukset yhteensä	410
Likviditeetin sisäänvirtaukset yhteensä	45
Maksuvalmiusvaatimus (%)	124 %

RAHOITUSVARAT JA -VELAT MATURITEETIN MUKAAN (M€) 2014

Tase-erä	0–1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v.	2–5 v.	Yli 5 v.	Yhteensä
Käteiset varat	173,6								173,6
Saamiset luottolaitoksilta	38,6								38,6
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*	147,2	36,4	49,3	62,6	60,5	225,4	719,0	1 270,7	2 571,1
Saamistodistukset	0,0	45,8	145,1	61,9	68,3	737,9	744,1	31,8	1 834,8
Saamiset yhteensä	359,4	82,2	194,3	124,5	128,8	963,3	1 463,1	1 302,5	4 618,2
Velat luottolaitoksille	-2,1	-50,0	-5,2	-10,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-68,1
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille**	-3 903,9	-52,7	-37,3	-30,2	-26,5	-31,2	-8,1	0,0	-4 089,8
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-25,0	-16,0	0,0	-41,0
Velat yhteensä	-3 906,0	-102,7	-42,5	-41,0	-26,5	-56,2	-24,1	0,0	-4 199,0
Saamiset ja velat yhteensä	-3 546,6	-20,5	151,8	83,5	102,3	907,2	1 439,1	1 302,5	419,2

*Erääntyneet ja järjestämättömät raportoitu lyhimmissä maturiteetissa

**Avistaehtoiset talletukset raportoitu lyhimmissä maturiteetissa

1–3 kuukauden maturiteetissa huomioitavaa on, että taseen velkapuolella on sisällä Euroopan keskuspankille takaisin maksettava pitkäaikaiseen lainaoperaation ("Long Term Refinancing Operation, LTRO") liittyvä 50 miljoonan suuruisen erä, mihin on varauduttu käteisillä varoilla.

RAHOITUSVARAT JA -VELAT MATURITEETIN MUKAAN (M€) 2013

Tase-erä	0–1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v.	2–5 v.	Yli 5 v.	Yhteensä
Käteiset varat	193,1								193,1
Saamiset luottolaitoksilta	96,3		5,5						101,8
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*	116,3	7,2	21,5	18,2	43,0	81,8	189,9	111,7	589,5
Saamistodistukset	169,1	57,7	126,2	28,1	27,4	674,2	1 045,7	20,3	2 148,6
Saamiset yhteensä	574,8	64,9	153,2	46,2	70,4	755,9	1 235,6	132,0	3 033,0
Velat luottolaitoksille	-2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-300,0	0,0	0,0	-302,6
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille**	-2 410,0	-35,7	-31,2	-25,3	-24,0	-19,5	-15,5	0,0	-2 561,3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	0,0	-20,0
Velat yhteensä	-2 412,6	-35,7	-31,2	-25,3	-24,1	-319,5	-35,5	0,0	-2 883,9
Saamiset ja velat yhteensä	-1 837,8	29,1	122,0	20,9	46,3	436,4	1 200,1	132,0	149,1

* Erääntyneet ja järjestämättömät raportoitu lyhimmissä maturiteetissa

** Avistaehtoiset talletukset raportoitu lyhimmissä maturiteetissa

Likviditeettiriskin pääomatavoite

Likviditeettiriskille ei varata erikseen pääomaa, koska maksuvalmius voidaan turvata myymällä likviditeettireservejä. Myynnit voidaan joutua tekemään stressatuilla hinnoilla, mutta hintariskeihin on jo varattu pääomia erikseen käyvän arvon stressitesteillä. Lisäksi pankin talletuskanta on noin 1,5-kertainen myönnettyihin luottoihin verrattuna, ja rahoitusrakenteesta johtuen likviditeettiriski on pieni. Pankin valuuttariski ja sen vaikutus likviditeettiin on hyvin pieni.

OPERATIIVISET RISKIT MUKAAN LUKIEN MAINERISKI

Yleistä

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä johtuvaa tappion mahdollisuutta. Myös oikeudelliset ja maineriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista, puutteellisesta dokumentaatiosta tai lain taikka viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa vahingon vaaraa, joka voi ilmentyä sanktioina, menetettynä liikearvona tai muuna tappiona. Maineriskillä tarkoitetaan tuottoihin ja pääomaan vaikuttavaa olemassa olevaa tai mahdollisesti ilmentyvää riskiä, joka aiheutuu S-Pankki-konsernin kielteisestä imagosta asiakkaiden, vastapuolten, sijoittajien tai viranomaisten keskuudessa. Maineriski on yleensä seurausta jonkun toisen riskin toteutumisesta.

Toteutuneen operatiivisen riskin seuraukset voivat ilmetä välittöminä ja välillisinä tappioina. Välittömillä tappioilla tarkoitetaan niitä suoria menetyksiä tai ylimääräisiä kustannuksia, joita tapahtumista seuraa. Välilliset tappiot ilmenevät viiveellä ja ne johtuvat maineen, arvostuksen tai luottamuksen heikkenemisestä.

Operatiivisten riskien hallinta ja mittaaminen

Operatiivisen riskin hallinnassa keskeisessä asemassa ovat riskien tunnistaminen ja arviointi sekä erilaisten hallitsemiskeinojen toimivuuden ja riittävyden varmistaminen. Riskienhallinnan ensisijaisena päämääränä on tunnistaa operatiiviset riskit kaikista merkittävistä tuotteista, palveluista, toiminnoista, prosesseista ja järjestelmistä, joilla voi olla olennaista vaikutusta asetettujen toiminnan tavoitteiden saavuttamiseen. Riskien tunnistamisessa huomioidaan myös toiminnan ulkoistamiseen liittyvät operatiiviset riskit.

Osana operatiivisia riskejä tunnistetaan ja arvioidaan myös compliance-riskit eli mm. rahanpesuun, terrorismin rahoit-

tamiseen sekä ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen noudattamiseen liittyvät riskit. S-Pankki-konsernin lakiasiat- ja compliance-toiminnot tukevat konsernin liike- ja tukitoimintoja oikeudellisten riskien hallinnassa seuraamalla lainsäädäntöä ja viranomais sääntelyä. Toiminnot tiedottavat organisaation yksiköille ulkoisessa sääntelyssä tapahtuvista olennaisista muutoksista ja niiden mahdollisista vaikutuksista S-Pankki-konsernin toimintoihin.

Riskien kartoittaminen toteutetaan osana S-Pankki-konsernin vuosittaista toiminnan suunnittelua, jonka perustana toimivat konsernin strategia sekä ulkoisen ja sisäisen toimintaympäristön muutokset. Kaikki S-Pankki-konsernin liike- ja tukitoimintayksiköt kartoittavat omaan toimintaansa liittyvät ja siitä mahdollisesti aiheutuvat operatiiviset riskit. Kartoitetut riskit arvioidaan ja niille määritellään riskien toteutumisen todennäköisyys sekä seurausvaikutus vahingon sattuessa. Tällä tavoin riskitapahtumille pyritään määrittelemään odotusarvo eli todennäköinen tappion määrä vuoden aikana. Lisäksi riskikartoituksissa määritellään riskien hallitsemiskeinot eli kontrollit, joiden avulla mahdollisia tappioita rajoitetaan pienentämällä niiden toteutumisen todennäköisyyttä tai vahingon aiheuttaman tappion määrää. Riskikartoitukset päivitetään aina, kun prosesseissa tai toimintaympäristössä tapahtuu muutoksia sekä vähintään vuosittain.

S-Pankki-konsernissa on toimintamalli toteutuneiden operatiivisten riskien eli poikkeamien hallinnalle. Poikkeama-ilmoitus tehdään aina sellaisista tilanteista ja tapahtumista, jotka rajoittavat normaalia päivittäistä toimintaa, joissa toimintaa ei ole toteutettu sääntelyn vaatimusten tai S-Pankki-konsernin ohjeiden mukaisesti tai jotka muutoin eroavat olennaisesti normaaleista arkisista tilanteista. Poikkeamiin luetaan mukaan myös sellaiset sopimuskumppanin tai alihankkijan aiheuttamat tilanteet ja vahingot, joilla on vaikutusta S-Pankki-konsernin toimintaan. Poikkeama-ilmoitukseen sisällytetään tapahtumaan johtaneet syyt sekä arviot niiden vaikutuksista ja mahdollisista kustannuksista. Ilmoitukseen sisällytetään tarvittaessa myös tiedot tehdyistä ja suunnitelluista toimenpiteistä vastaavanlaisen tapahtuman ennaltaehkäisemiseksi jatkossa.

S-Pankki-konserni varautuu mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin vakuutuksilla saadakseen korvauksia esimerkiksi väärinkäytösten, omaisuusvahinkojen tai rikollisen toiminnan aiheuttamista vahingoista. S-Pankki-konsernin toiminnan merkittäviin häiriöihin varaudutaan jatkuvuus suunnittelulla.

Operatiivisten riskien seuraaminen ja raportointi

Operatiivisia riskejä seurataan S-Pankki-konsernissa jatkuvasti, osana päivittäisiä työtehtäviä. Jokaisen työntekijän vastuulla on havainnoida riskienhallinnan toteutumista omalla vastuualueellaan ja raportoida mahdollisista poikkeamista sekä riskienhallinnan puutteista sovittujen menettelyjen mukaisesti.

S-Pankin liiketoiminnoista riippumaton riskienvalvonta-toiminto valvoo ja arvioi kokonaisvaltaisesti S-Pankki-konsernin operatiivisen riskin hallinnan kattavuutta, riittävyyttä ja tehokkuutta. Riskienvalvonta tukee organisaation riskienhallinnan toteutusta ja varmistaa, että keskeiset operatiiviset riskit tunnistetaan ja arvioidaan, ja niille asetetaan tarkoituksenmukaiset sekä riittävät hallintatoimenpiteet. Lisäksi toiminto kehittää riskienhallinnan ohjeistusta ja työkaluja yhteistyössä liike- ja tukitoimintojen kanssa.

S-Pankki-konsernissa toimintaa seurataan ja valvotaan jatkuvasti eri organisaatiosastoilla. Näin ollen yksiköiden esimiehet ja kaikki asianomaiset toimielimet käsittelevät tarpeellisessa laajuudessa olennaisia riskitapahtumia. Riskienvalvonta vastaa siitä, että S-Pankin hallitus, Riski- ja tarkastusvaliokunta sekä toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä saavat säännöllisesti tietoa eri liike- ja tukitoimintojen tärkeimmistä operatiivisista riskeistä. Compliance-toiminto valvoo säännösten noudattamista ja menettelytapojen riittävyyttä, antaa suosituksia kehittämistoimenpiteistä ja valvoo em. toimenpiteiden toteuttamista.

Operatiivinen riski huomioidaan itsenäisenä riskialueenaan myös konsernin pääomasuunnittelussa. Tällä tavoin varmistetaan omien pääomien riittävyys toteutuneiden operatiivisten riskien aiheuttamien tappioiden kattamiseksi.

Operatiivisten riskien pääomataavoite

Pääomatarpeen arviointi perustuu pääasiassa konsernin toimintaan liittyviin riskiarvioihin ja toteutuneisiin tappioita aiheuttaneisiin vahinkotapahtumiin. Riskiarvioinnin pohjana ovat liiketoimintojen toteuttamat riskiarviot ja soveltuvien osin myös aiemmat riskikartoitukset.

Pilarin 1 perusmenetelmällä laskettava pääomavaatimus on huomattavan suuri suhteessa operatiivisen riskin riskiperusteiseen pääomavaateeseen. Näin ollen pilarin 1 pääomavaateen oletetaan olevan enemmän kuin riittävä kattamaan pankin operatiiviset tappiot.

Strategiset riskit sekä liiketoiminta- ja ulkoisen toimintaympäristön riskit

Strateginen riski ja liiketoimintariski voivat näkyä heikkona tai volatiilina tuloskehityksenä sen seurauksena, että pankki valitsee väärän strategian tai tekee virheellisiä liiketoimintapäätöksiä pyrkiessään tulokselliseen toimintaan. Vaihtoehtoisesti strategiaa ja liiketoimintasuunnitelmia ei kyetä toteuttamaan suunnitellusti tai valittua strategiaa ei pystytä sopeuttamaan toimintaympäristön muutoksiin yrityksen sisäisen jäykkyyden vuoksi.

Strategiset riskit tunnistetaan osana S-Pankki-konsernin strategiaprosessia, jonka perusteella arvioidaan keskeisimmät riskit. Strategisia riskejä ja niihin sisältyviä liiketoimintaan, maineeseen ja ulkoiseen toimintaympäristöön liittyviä riskejä hallitaan vuotuisten liiketoimintasuunnitelmien ja tuottolaskelmien yhteydessä tehtävillä riskiarvioilla. Liiketoimintariskit tunnistetaan ja arvioidaan toiminnansuunnitteluprosessin yhteydessä. Riskiarvioiden perusteella tehdään skenaarioanalyyssejä, joissa arvioidaan liiketoimintaympäristön muutoksien vaikutusta konsernin taseeseen, kannattavuuteen sekä vakavaraisuuteen. Riskienvalvontatoiminto raportoi tunnistetuista riskeistä ja niiden hallintatoimenpiteistä sekä skenaarioanalyysien tuloksista S-Pankin hallitukselle.

Integraatoriskit

Uuden S-Pankki-konsernin toimintojen integraatio sisältää useita merkittäviä riskejä lyhyellä aikavälillä. Integraatoriskit ovat luonteeltaan operatiivisia ja liiketoimintariskejä, ja siksi ne pääomatavoitelaskelmissa esitetään erikseen. Integraatiosuunnitelman riskikartoituksissa on tunnistettu seuraavan tyyppisiä keskeisimpiä riskejä:

- Integraatioon liittyvät palvelukatkokset (maksuliikenne, kortit, rahastot, verkkopankki)
- Operatiiviset virheet, joiden seurauksena uuden konsernin maine kärsii
- Integraatiokustannukset ylittävät budjetin

Keskeisimmät integraatoriskien seuraamukset voivat toteutua esimerkiksi ennakoitua alhaisempina toiminnan kasvuna tai ennakoitua korkeampina liikekuluina. Näiden tekijöiden vaikutusta tulokseen ja vakavaraisuuteen analysoidaan pääomasuunnittelussa erillisellä integraatoriskiskenaariolla, jonka perusteella riskille on allkoitu oma riskiperusteinen pääomataavoite.

S-Pankki-konsernin riskiperusteinen pääomatavoite

Alla on yhteenveto yllä kuvattujen riskien pilarin 1 pääomavaatimuksen ja pilarin 2 mukaisen riskiperusteisen pääomatavoitteen suhteesta omiin varoihin S-Pankki-konsernissa. Pääomapuskuri suhteessa pilarin 1 pääomavaatimukseen on 185,9 miljoonaa euroa ja pilarin 2 pääomatavoitteeseen 94,6 miljoonaa euroa. Taulukko kuvaa tiivistetysti S-Pankin kokonaisriskiprofiilin, jonka hallitus tilinpäätöksen hyväksyessään vahvistaa.

Luottoriskin riskiperusteinen pääomatavoite muodostuu pilarin 1 pääomavaatimuksesta sekä suurimmille yrityksille

lasketusta keskittymäriskistä. Pilarin 1 pääomavaatimuksesta poiketen treasury sijoitustoiminnan luottoriski käsitellään pilari 2:ssa spreadiriskinä osana markkinariskiä. Lisäksi treasury (banking book) positioiden markkinariski käsitellään kokonaisuudessaan markkinariskin alla pilarin 2 tarkastelussa, kun taas pilarin 1 tarkastelussa kyseiset riskit ovat osana luottoriskin pääomavaadetta.

Strategisten riskien ja integraatoriskien pilarin 2 pääomatavoitteet on analysoitu skenaarioiden perusteella. Operatiivisen riskin pilarin 2 pääomatavoite perustuu pilarin 1 pääomavaatimukseen.

VUOSI 2014 (M€)

Pilarin 1 pääomavaade yhteensä	183,5
Luottoriski	160,0
Markkinariski	0,1
Operatiivinen riski	23,4
Pilarin 2 pääomatavoite yhteensä	274,8
Luottoriski	126,9
Spreadiriski	85,0
Muu markkinariski	22,3
Operatiivinen riski	23,4
Strateginen riski	8,3
Integraatoriskit	8,9
Omat varat	369,4
Pääomapuskurit	
Pilarin 1 pääomavaatimukseen	185,9
Pilarin 2 pääomatavoitteeseen	94,6

TASE-ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT, KONSERNI, 1000 €

31.12.2014			
	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Yhteensä
1. Saamiset luottolaitoksilta			
Keskuspankilta	173 526	114	173 640
Kotimaisilta luottolaitoksilta	5 158	10 614	15 771
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	17 711	5 143	22 854
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	196 395	15 871	212 266

31.12.2013			
	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Yhteensä
Keskuspankilta	0	27 611	27 611
Kotimaisilta luottolaitoksilta	13 820	49 350	63 170
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	5 453	5 562	11 014
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	19 273	82 522	101 795

2. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31.12.2014	31.12.2013
Yritykset ja asuntoyhteisöt	253 275	175 177
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	46 858	2 828
Julkisyhteisöt	65	0
Kotitaloudet	2 248 591	394 215
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 921	0
Ulkomaat	19 399	17 253
Yhteensä	2 571 109	589 473
Arvon alentumistappiot vuoden alussa	9 336	8 664
Tilikaudella kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	100	0
Tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	3 576	9 336
Tilikaudella peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	-191	0
Tilikaudella peruutetut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-9 146	-8 664
Arvon alentumistappiot vuoden lopussa	3 676	9 336

3. Saamistodistukset	31.12.2014		31.12.2013	
	Muut kuin julkisesti noteeratut	Yhteensä	Muut kuin julkisesti noteeratut	Yhteensä
Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat				
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät				
Valtion velkasitoumukset	0	0	8 713	8 713
Myytävissä olevat				
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	74 182	74 182	47 324	47 324
Muut julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	87 971	87 971	12 948	12 948
Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset yhteensä	162 153	162 153	68 985	68 985
Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset				
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät				
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1 912	1 912	53 744	53 744
Muut saamistodistukset	0	0	11 209	11 209
Myytävissä olevat				
Pankkien sijoitustodistukset	46 687	46 687	26 667	26 667
Yritystodistukset	1 500	1 500	0	0
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1 488 026	1 488 026	1 879 352	1 879 352
Muut saamistodistukset	134 506	134 506	108 678	108 678
Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset yhteensä	1 672 631	1 672 631	2 079 651	2 079 651
Saamistodistukset yhteensä	1 834 784	1 834 784	2 148 636	2 148 636
- joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia	1 464 060	1 464 060	1 664 188	1 664 188

4. Rahoitusleasingsopimuksin vuokralle annettu omaisuus	31.12.2014	31.12.2013
Koneet ja kalusto	5 343	0
Yhteensä	5 343	0

5. Osakkeet ja osuudet		31.12.2014		
Osakkeet ja osuudet	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	5 327	8	5 336	
Myytavissä olevat	35 236	161	35 398	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	0	1	1	
Yhteensä	40 564	171	40 735	

		31.12.2013		
Osakkeet ja osuudet	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	4 347	0	4 347	
Myytavissä olevat	65 205	23	65 228	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	0	4	4	
Yhteensä	69 552	27	69 579	
- joista luottolaitoksissa	8 735	0	8 735	

6. Johdannaissopimukset	31.12.2014		
	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Suojaamistarkoituksessa tehdyt			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	693 500	0	-11 075
Suojauslaskennassa olevien johdannaistavastuiden nimellisarvosta			
tuhatta euroa 1–5 vuodessa ja	183 000		
tuhatta euroa yli viidessä vuodessa.	510 500		

Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt	31.12.2014		
	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Korkojohdannaiset			
Optiosopimukset, ostetut	30 000	1	0
Optiosopimukset, asetetut	95 000	0	-370
Koronvaihtosopimukset	29 000	0	-1 471
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	16 275	597	-462
Osakejohdannaiset			
Terminisopimukset	4 689	17	-20
Optiosopimukset, ostetut	34 594	815	0
Optiosopimukset, asetetut	34 594	0	-705
Muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaistavastuiden nimellisarvosta			
tuhatta euroa on alle yhdessä vuodessa,	81 732		
tuhatta euroa 1–5 vuodessa ja	100 531		
tuhatta euroa yli viidessä vuodessa.	27 294		

Johdannaissopimusten yhteismäärä niiden osalta, joissa vastapuolena on samaan konserniin kuuluva yritys, on 5 000 t€

Suojaamistarkoituksessa tehdyt	31.12.2013		
	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	6 000	0	-11
Suojauslaskennassa olevien johdannaisvastuiden nimellisarvosta			
miljoonaa euroa 1–5 vuodessa ja	6 000		
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt			
Korkojohdannaiset			
Terminisopimukset	15 800	0	0
Optiosopimukset, ostetut	40 000	57	0
Optiosopimukset, asetetut	95 000	58	-315
Koronvaihtosopimukset	958 000	22	-8 508
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	4 593	260	-21
Osakejohdannaiset			
Terminisopimukset	3 971	138	-110
Optiosopimukset, ostetut	4 015	63	0
Optiosopimukset, asetetut	4 015	0	-63
Muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaisvastuiden nimellisarvosta			
tuhatta euroa on alle yhdessä vuodessa,	154 273		
tuhatta euroa 1–5 vuodessa ja	943 351		
tuhatta euroa yli viidessä vuodessa.	21 800		

7. Aineettomat hyödykkeet	31.12.2014	31.12.2013
IT-ohjelmistot ja lisenssit	28 734	14 791
Konserniliikearvo	7 434	9 508
Yhteensä	36 168	24 300

8. Aineelliset hyödykkeet	31.12.2014	31.12.2013
Sijoituskiinteistöt, sijoitustarkoituksessa pidettävät		
Maa- ja vesialueet	792	792
Rakennukset	11 522	12 194
Muut aineelliset hyödykkeet	538	448
Yhteensä	12 852	13 434

Sijoituskiinteistötarkoituksessa oleva kiinteistöomaisuus on arvostettu hankintamenoon. Sijoituskiinteistöomaisuuden markkina-arvo on määritetty vuoden 2013 tilinpäätöstä varten ja on yhteensä 13 900 t€. Käyvän arvon määrittämisessä on käytetty sekä kauppaa- että tuottoarvomenetelmää, joista tuottoarvomenetelmää on painotettu.

9. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana	31.12.2014	31.12.2013
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	2 836	2 947
Lisäykset	10 684	2 555
Siirrot erien välillä	-3 325	-2 666
Hankintameno 31.12.	10 195	2 836
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 195	2 836
Aineettomat hyödykkeet		
IT-kulut		
Hankintameno 1.1.	50 100	30 838
Lisäykset	7 742	18 436
Vähennykset	-78	0
Siirrot erien välillä	5 454	827
Hankintameno 31.12.	63 218	50 100
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-38 145	-21 211
Tilikauden poisto	-6 534	-16 934
Kertyneet poistot 31.12.	-44 679	-38 145
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 539	11 955

	31.12.2014	31.12.2013
Konserniliikearvo		
Hankintameno 1.1.	10 373	0
Lisäykset	0	10 373
Hankintameno 31.12.	10 373	10 373
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-864	0
Tilkauden poisto	-2 075	-864
Kertyneet poistot 31.12.	-2 939	-864
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 434	9 508
Aineettomat hyödykkeet yhteensä 31.12.	36 168	24 300
Muut aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	792	792
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	13 977	14 257
Hankintameno 31.12.	13 977	14 257
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 919	-1 383
Tilkauden poisto	-536	-679
Kertyneet poistot 31.12.	-2 455	-2 063
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 522	12 194
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	14 241	0
Lisäykset	279	16 180
Hankintameno 31.12.	14 520	16 180
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-13 794	0
Tilkauden poisto	-188	-15 732
Kertyneet poistot 31.12.	-13 982	-15 732
Kirjanpitoarvo 31.12.	538	448
Aineelliset hyödykkeet yhteensä 31.12.	12 852	13 434

10. Muut varat	31.12.2014	31.12.2013
Maksujenvälityssaamiset	94	2 854
Arvopapereiden myyntisaamiset	0	4 768
Muut	6 210	1 832
Yhteensä	6 305	9 454

11. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	31.12.2014	31.12.2013
Korkosaamiset	24 953	27 872
Muut siirtosaamiset ja maksetut ennakomaksut	13 155	9 287
Yhteensä	38 108	37 159

12. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	31.12.2014	31.12.2013
Laskennallinen verosaaminen tappioista	2 926	834
Laskennallinen verosaaminen/-velka käyvän arvon rahastosta	5 133	-7 915
Laskennallinen verovelka tilinpäätössiirroista	1 927	1 656
Laskennallinen verovelka yhdistelytoimenpiteistä	495	509

13. Luottolaitoksen yleiseen liikkeeseen laskemat velkakirjat	31.12.2014		31.12.2013	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	55 054	55 150	0	0
Joukkovelkakirjalainat	2 601	2 601	0	0
Yhteensä	57 655	57 751	0	0

14. Muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	31.12.2014	31.12.2013
Osakkeiden lyhyeksi myynnistä syntyneet	488	52
Muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat yhteensä	488	52

15. Muut velat	31.12.2014	31.12.2013
Maksujenvälitysvelat	51 985	10 897
Muut	14 922	8 210
Muut velat yhteensä	66 907	19 107

16. Siirtovelat ja saadut ennakot	31.12.2014	31.12.2013
Korkovelat	3 128	7 603
Muut siirtovelat ja saadut ennakot	20 196	18 276
Yhteensä	23 324	25 879

17. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	31.12.2014			
	Kirjanpitoarvo*	Nimellisarvo	Korko	Eräpäivä
Debentuurilaina-ehtoinen laina I/2008	12 015	12 000	Euribor 3 kk + 0,5 %	15.1.2018
Debentuurilaina-ehtoinen laina II/2008	4 001	4 000	Euribor 3 kk + 0,75 %	15.9.2018
Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2006	10 076	10 000	Euribor 12 kk + 1,00 %	30.6.2016
Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2011	15 141	15 000	Euribor 12 kk + 1,35 %	30.6.2016
Pääomalaina	20	20	1,00 %	31.3.2015

*) sisältää siirtyvät korot

Ehdot debentuuriehtoisissa lainoissa: Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa lainaa takaisin ennen niiden eräpäivää. Liikkeeseenlaskija tai sen konserniin kuuluva yritys voi vain vähäisessä määrin lunastaa lainaa ennen laina-ajan päättymistä ilman Finanssivalvonnan lupaa. Lunastaminen edellyttää, että lainat saadaan lyhyen ajan kuluessa myytyä uudelle sijoittajalle. Velkakirjan haltijalla

ei ole oikeutta vaatia lainan ennen aikaista takaisinmaksua. Debentuuriehtoisilla lainoilla on pankin muita velkositoumuksia huonompi etuoikeus. Vakavaraisuuslaskennassa debentuuriehtoiset lainat on ryhmitelty toissijaiseen pääomaan (Tier II) CRR asetuksen mukaisesti. Pääomalainan osalta sovelletaan OYL 12 luvun pääomalainaa koskevia määräyksiä.

31.12.2014						
18. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v.	5–10 v.	Yli 10 v.	Yhteensä
Käteiset varat	173 640	0	0	0	0	173 640
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	34 825	216 412	1 187 989	24 835	0	1 464 060
Saamiset luottolaitoksilta	38 625	0	0	0	0	38 625
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	124 163	176 297	965 026	799 725	505 898	2 571 109
Saamistodistukset	10 930	58 811	294 012	6 971	0	370 724
Rahoitusvarat yhteensä	382 183	451 520	2 447 026	831 532	505 898	4 618 159
Velat luottolaitoksille	52 143	16 000	0	0	0	68 143
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 956 594	94 012	39 238	0	0	4 089 844
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	20	0	41 000	0	0	41 020
Rahoitusvelat yhteensä	4 008 757	110 012	80 238	0	0	4 199 007

31.12.2013						
	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v.	5–10 v.	Yli 10 v.	Yhteensä
Käteiset varat	193 054	0	0	0	0	193 054
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	69 058	120 011	1 472 146	2 973	0	1 664 188
Saamiset luottolaitoksilta	96 295	5 500	0	0	0	101 795
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	114 688	83 426	275 965	83 784	31 609	589 473
Saamistodistukset	157 747	61 609	247 959	17 133	0	484 447
Rahoitusvarat yhteensä	630 842	270 547	1 996 070	103 889	31 609	3 032 958
Velat luottolaitoksille	2 574	0	300 000	0	0	302 574
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 445 743	80 526	35 043	0	0	2 561 312
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	20	20 000	0	0	20 020
Rahoitusvelat yhteensä	2 448 317	80 546	355 043	0	0	2 883 906

31.12.2014

19. Tase-erien erittely koti- ja ulkomaan rahan määräisiin ja samaan konserniin kuuluvilta	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	Samaan konserniin kuuluvilta
Tase-erä				
Käteiset varat	173 640	0	173 640	0
Saamiset luottolaitoksilta	24 006	14 619	38 625	45 463
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 571 109	0	2 571 109	27 080
Saamistodistukset	1 818 418	16 366	1 834 784	0
Johdannaissopimukset	854	597	1 451	0
Osakkeet ja osuudet	40 735	0	40 735	30 605
Aineettomat hyödykkeet	36 168	0	36 168	3 967
Aineelliset hyödykkeet	12 852	0	12 852	3 029
Muu omaisuus	52 682	0	52 682	6 190
Yhteensä	4 730 465	31 582	4 762 046	116 334
Velat luottolaitoksille	68 143	0	68 143	23 601
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 075 789	14 055	4 089 844	55 949
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	57 655	0	57 655	
Johdannaissopimukset	14 146	462	14 608	0
Muut velat	97 785	0	97 785	8 262
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	41 020	0	41 020	
Yhteensä	4 354 538	14 517	4 369 055	87 812

	31.12.2013			
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	Samaan konserniin kuuluvilta
Tase-erä				
Käteiset varat	193 054	0	193 054	0
Saamiset luottolaitoksilta	99 155	2 640	101 795	2 157
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	589 473	0	589 473	8 798
Saamistodistukset	2 144 018	4 618	2 148 636	0
Johdannaisopimukset	328	260	588	102
Osakkeet ja osuudet	69 566	13	69 579	30 770
Aineettomat hyödykkeet	24 300	0	24 300	9 508
Aineelliset hyödykkeet	13 434	0	13 434	3 165
Muu omaisuus	44 279	3 169	47 447	693
Yhteensä	3 177 607	10 699	3 188 306	55 194
Velat luottolaitoksille	300 000	2 574	302 574	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 558 634	2 677	2 561 312	10 955
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Johdannaisopimukset	9 051	21	9 072	102
Muut velat	75 085	0	75 085	693
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				
Yhteensä	2 942 771	5 273	2 948 044	11 750

20. Arvopaperilainaus

	31.12.2014	31.12.2013
Lainaksi otetut rahoitusvarat	Käypä arvo	Käypä arvo
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä	0	2 198

21. Arvopapereiden takaisinostosopimukset

Ei ilmoitettavaa

22. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia	31.12.2014		31.12.2013	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	173 640	173 640	193 054	193 054
Saamiset luottolaitoksilta	38 625	38 625	101 795	101 795
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 571 109	2 585 429	589 473	592 886
Leasingsaamiset	5 343	5 343		
Saamistodistukset*	1 834 784	1 855 101	2 153 145	2 178 804
Osakkeet ja osuudet	40 733	67 574	69 575	69 495
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyryyksissä	1	1	4	5
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	0	0	0	0
Johdannaissopimukset	1 451	1 451	588	589
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	68 143	68 023	302 574	302 574
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 089 844	4 089 846	2 561 312	2 563 311
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	57 655	57 693	0	0
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	14 608	14 608	9 072	11 397
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	41 000	41 163	20 020	20 294

S-Pankki-konsernissa sovelletaan rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen merkitsemisessä selvityspäivän mukaista käytäntöä pois lukien käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvarojen ja -velkojen osalta sovelletaan taseeseen merkitsemisessä kaupankäyntipäivän mukaista käytäntöä. Kun rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä merkitään ensimmäistä kertaa kirjanpitoon, käytetään käypää arvoa, joka sisältää transaktiomenot.

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä muihin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan niiden luokittelun mukaisesti käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Sijoitustodistusten, yritystodistusten tai johdannaissopimusten (pl. futuurit) käyvät arvot määritellään diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetkeen käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Joukkovelkakirjalainat, sijoitusrahasto-osuudet ja futuurit arvostetaan markkinahinnoilla. Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan käyttäen ostokurssia ja rahoitusvelat käyttäen myyntikursseja.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit	31.12.2014			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja -velat	7 248			7 248
Myytävissä olevat rahoitusvarat	1 746 179	142 149		1 888 328
Johdannaissaamiset		1 451		1 451
Johdannaissovelat		14 608		14 608

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit	31.12.2013			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Kaupankäyntitaroituksessa pidettävät rahoitusvarat ja -velat	78 175			78 175
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 873 700	296 424		2 170 124
Johdannaissaamiset		589		589
Johdannaisvelat		11 3977		11 397

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan kolmeen luokkaan käyvän arvon määrittämisen mukaan. Tason 1 käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla täysin samanlaisista rahoitusvaroista ja -veloista noteerattuja oikaisemattomia hintoja. Tason 2 käyvät arvot määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinahintoihin. Tason 3 markkinahinnat perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin.

23. Oman pääoman erät	31.12.2014	31.12.2013
Osakepääoma 1.1.	33 540	33 540
Lisäys (+)/vähennys(-), fuusio	49 340	0
Osakepääoma 31.12.	82 880	33 540
Ylikurssirahasto 1.1.	21 180	21 180
Lisäys (+)/vähennys(-), fuusio	-21 180	0
Ylikurssirahasto 31.12.	0	21 180
Käyvän arvon rahasto 1.1.	31 664	35 477
Lisäys (+)/vähennys(-), fuusio	-252	0
Lisäys (+)/vähennys(-)	-10 882	-3 813
Käyvän arvon rahasto 31.12.	20 530	31 664
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	104 448	104 448
Lisäys (+)/vähennys(-) fuusio	70 104	0
Lisäys (+)/vähennys(-)	69 260	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	243 812	104 448
Edellisten tilikausien tappio 1.1.	34 459	13 173
Fuusion kautta tulleet	-10 677	
Edellisten tilikausien tappio 31.12.	23 783	13 173
Tilikauden voitto/tappio	8 237	21 286
Vähemmistöosuus	13 750	14 971
Oma pääoma yhteensä	392 991	240 262

KONSERNIN TULOSLASKELMAN ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €

24. Korkotuotot ja korkokulut	31.12.2014	31.12.2013
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	166	284
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	51 076	25 452
Saamistodistukset	30 371	44 226
Johdannaissopimukset	1 106	611
Muut korkotuotot	0	46
Yhteensä	82 718	70 619
Konsernin sisäiset korkotuotot	-308	195
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	2 851	3 612
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	572	1 682
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	6 789	6 447
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	5 012	6 130
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	426	157
Muut korkokulut	8	4
Yhteensä	12 807	14 421
Konsernin sisäiset korkokulut	308	195
25. Leasing-toiminnan nettotuotot	31.12.2014	31.12.2013
Vuokratuotot	134	0
Leasingomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot	-4 893	0
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja tappiot (netto)	4 910	0
Muut tuotot	17	0
	169	0

26. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	31.12.2014	31.12.2013
Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitelluista sijoituksista saadut osinkotuotot	12	0
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin luokitelluista sijoituksista saadut osinkotuotot	255	0
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä saadut osinkotuotot ja omistusyhteisyrittäjä siltä saadut osinkotuotot	84	0
	351	0

27. Palkkiotuotot ja -kulut	31.12.2014	31.12.2013
Palkkiotuotot		
luotonannosta	12 851	8 546
ottolainauksesta	2 858	2 835
maksuliikenteestä	5 679	4 543
rahastoista	37 496	7 408
omaisuudenhoidosta	2 627	1 369
arvopaperinvälityksestä	10 773	3 873
vakuutusten välityksestä	312	122
muusta toiminnasta	1 222	260
	73 819	28 957
joista konsernin sisäisiä	0	0
Palkkiokulut		
maksetuista toimitusmaksuista	13	0
muusta	29 201	5 445

28. Arvopaperikaupan nettotuotot	31.12.2014		
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	0	1 481	1 481
Johdannaissopimuksista	-1 646	2 288	642
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-1 646	3 769	2 123
Valuuttatoiminnan nettotuotot	20	-127	-107
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-1 626	3 642	2 016

28. Arvopaperikaupan nettotuotot	31.12.2013		
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	0	71	71
Johdannaissopimuksista	-3 708	8 599	4 891
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista	213	-86	128
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-3 494	8 585	5 090
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-24	-20	-45
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-3 519	8 564	5 046

29. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	31.12.2014	31.12.2013
Rahoitusvarojen luovutuksista johtuvat nettotuotot	17 893	8 514
Rahoitusvarojen arvonalentumisista johtuvat tappiot	0	0
Rahoitusvarojen arvonalentumisten peruutukset	0	15
Muut tuotot ja kulut myytävissä olevista rahoitusvaroista	36	158

30. Suojauslaskennan nettotulos	31.12.2014	31.12.2013
Suojausinstrumenttien nettotulos	-6 400	118
Suojauskohteiden nettotulos	6 637	-106

31. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	31.12.2014	31.12.2013
Vuokratuotot	1 745	1 224
Suunnitelman mukaiset poistot	-672	-679
	1 073	545

32. Liiketoiminnan muut tuotot	31.12.2014	31.12.2013
Muut tuotot	11 312	12 120

33. Liiketoiminnan muut kulut	31.12.2014	31.12.2013
Vuokrakulut	4 709	2 388
Muut kulut	5 774	3 437
Yhteensä	10 483	5 825

34. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	31.12.2014	31.12.2013
Suunnitelman mukaiset poistot	9 331	3 432

	31.12.2014				
	Sopimus-kohtaiset arvonalentumistappiot brutto	Sopimus-kohtaiset arvonalentumiset brutto	Ryhmä-kohtaiset arvonalentumiset brutto	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut
35. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	15 442	100	3 576	16 215	2 903

	31.12.2013			
	Sopimus-kohtaiset arvonalentumistappiot brutto	Ryhmä-kohtaiset arvonalentumiset brutto	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	2 431	9 336	11 890	-123

36. Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa

37. Liiketoiminta-alueita ja maantieteellisiä markkina-alueita koskevat tiedot

Ei ilmoitettavaa

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €

38. Annetut vakuudet	Muut vakuudet	
	31.12.2014	31.12.2013
Omasta velasta annetut, tase-erä:		
Velat luottolaitoksille	346 450	412 150
Johdannaissovimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	12 871	15 820
Omasta velasta annetut yhteensä	359 321	427 970
Muusta syystä omasta puolesta annetut	20 004	18 750
Muiden puolesta annetut	20	34

39. Eläkevastuut

Henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elost ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisesta

40. Leasing- ja muut vuokravastuut	31.12.2014	31.12.2013
Yhden vuoden kuluessa	1 720	226
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa maksettavat	3 975	210
Yli viiden vuoden kuluessa	0	0
Yhteensä	5 695	436

Leasing- ja muut vuokravastuut koskevat toimitilojen vuokrausta, ajoneuvoja ja puhelimia. Sopimukset eivät ole purettavissa kesken sopimuskauden.

41. Muut taloudelliset vastuut

FIM Oyj:n osake-enemmistön kaupan yhteydessä on sovittu, että S-Pankki ostaa loput osakekannasta yhteisesti sovittujen ehtojen toteutuessa v. 2016 alkupuolella.

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 1,1 miljoonaa euroa ja päättymiskausi on 2020.

42. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	31.12.2014	31.12.2013
Käyttämättömät luottojärjestelyt	1 046 091	801 705

Konserniin kuuluvien yritysten puolesta pankilla on 110,5 miljoonaa euroa taseen ulkopuolisia sitoumuksia

43. Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vastaanotettu vakuus

Ei ilmoitettavaa

44. Välityssaamiset ja -velat	31.12.2014	31.12.2013
PS-lain mukaiset säästövarat	17	465
Muut välityssaamiset ja -velat		
Ostot välittäjiltä	7 169	6 200
Välitysverka asiakkaille	10 534	12 951

Asiakasvaroja ei ole ollut konsernissa edellisillä tilikausilla

45. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Ei ilmoitettavaa

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	31.12.2014		31.12.2013	
	Keskimääräinen lukumäärä	Lukumäärä 31.12.2014	Keskimääräinen lukumäärä	Lukumäärä 31.12.2013
46. Henkilöstö				
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	518	589	405	394
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	76	82	65	61
Määräaikainen henkilöstö	73	44	43	45
Yhteensä	666	715	514	500

Konsernijohdolle maksetut palkat ja palkkiot (1 000 €)

	31.12.2014	31.12.2013
Konserniyhtiöt/toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	985	574
Konserniyhtiöt/hallitus	118	45

Toimitusjohtajalle, hänen sijaisilleen sekä hallitukselle myönnettyjen luottojen määrä ilmoitetaan lähipiiriluoantonantoa koskevassa liitetietojen kohdassa. S-Pankki Oy:n johtoryhmällä on erillinen eläkesitoutumus.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET, 1000 €

47. Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvilta olevat laina- ja muut rahoitussaamiset sekä tällaisiin yhteisöihin tehdyt sijoitukset ja näiden puolesta toisen antaman luoton maksamisesta annetut takaukset ja asetetut vakuudet	31.12.2014	31.12.2013
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä

Lähipiiriin kuulumisperuste

Omistus	0	9 988
Johto	1 888	240
Johto	58	46
Omistajayhteisön johto	132	0
Yhteensä	2 079	10 274

Ei sopimuskohtaisia arvonalentumistappioita lähipiiriluoantonantoon liittyen. Yhtiön lähipiirille myönnettyjen korttiluottojen ehdoissa noudatetaan yleisöluotonannon tavanomaisia perusteita ja yleisiä ehtoja.

TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖT

48. Tytäryhtiöt	Kotipaikka	Omistusosuus
S-Asiakaspalvelu Oy	Helsinki	100 %
Koy Lempäälän terminaali	Helsinki	100 %
Koy Limingan Terminaali	Helsinki	100 %
FIM Oyj	Helsinki	51 %
FIM Varainhoito Oy	Helsinki	51 %
FIM Pankki Oy	Helsinki	51 %
FIM Kiinteistö Oy	Helsinki	41 %

Osakkuusyhtiöt	Kotipaikka	Omistusosuus
S-Crosskey Ab	Maarianhamina	40 %

MUUT LIITETIEDOT, 1000 €

49. Tietoja notariaattitoiminnasta ja hallussa olevien asiakasvarojen kokonaismäärä	31.12.2014	31.12.2013
Hallinnoitavat asiakasvarat kauden päättyessä	5 526 866	2 109 912
OmaisuuDENHOIDOSSA OLEVAT asiakasvarat	5 599 792	2 169 929
Täyden valtakirjan perusteella	788 917	674 037
Muun sopimuksen perusteella	4 810 875	1 495 892

S-Pankin tytäryhtiö FIM Varainhoito Oy harjoittaa sijoitusrahastolain laajennetun toimiluvan mukaista sijoitusrahastotoimintaa, siihen olennaisesti liittyvää liiketoimintaa sekä varainhoitotoimintaa. Yhtiö hallinnoi vuoden lopussa yhteensä 60 sijoitus- tai erikoissijoitusrahastoa. Yhtiön varainhoitopalveluihin kuuluvat yksilölliset varainhoitopalvelut ja rahastovarainhoito, joiden asiakkaina on sekä yksityishenkilöitä että institutionaalisia sijoittajia. Lisäksi S-Pankin tytäryhtiö FIM Pankki Oy tarjoaa asiakkailleen konsultatiivista varainhoitopalvelua.

TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €

50. Tilintarkastajan palkkioita koskevat tiedot	31.12.2014	31.12.2013
Tilintarkastus	315	139
Veroneuvonta	15	0
Muut palvelut	117	484

PANKKI, TASE

VASTAAVAA (t€)	Liite	31.12.2014
Käteiset varat	18, 19, 24	173 526
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset		
Muut	3, 18, 19, 24	1 464 060
Saamiset luottolaitoksilta	1, 18, 19, 24	14 645
Vaadittaessa maksettavat		1 640
Muut		13 005
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2, 18, 19, 24	2 598 189
Vaadittaessa maksettavat		2 532
Muut		2 595 657
Leasingkohteet	4	5 343
Saamistodistukset	3, 18, 19, 24	
Muut		368 811
Osakkeet ja osuudet	5, 19, 24	35 219
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrietyksissä	5, 24	3
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	5, 24	30 603
Johdannaissopimukset	6, 19, 24	1 451
Aineettomat hyödykkeet	7, 10, 19	27 761
Aineelliset hyödykkeet	8, 10	
Muut aineelliset hyödykkeet		156
Muut varat	11	12 138
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	12	30 952
VASTAAVAA YHTEENSÄ		4 762 858

VASTATTAVAA (t€)	Liite	31.12.2014
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille		
Keskuspankeille	18, 19, 24	50 000
Luottolaitoksille		18 143
Vaadittaessa maksettavat		15
Muut		18 128
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	18, 19, 24	4 112 322
Talletukset		4 079 654
Vaadittaessa maksettavat		3 839 700
Muut		239 954
Muut velat		32 669
Vaadittaessa maksettavat		31 491
Muut		1 178
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14, 19	
Joukkovelkakirjalainat		2 601
Muut		55 054
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	6, 19, 24	14 121
Muut velat	15, 19	
Muut velat		64 198
Siirtovelat ja saadut ennakot	16	14 883
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		
Pääomalainat	17, 18, 24	41 000
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		4 372 322
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero		3 009
Vapaaehtoiset varaukset		4 749
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		7 758
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	25, 26	82 880
Ylikurssirahasto	25	0
Muut sidotut rahastot		
Käyvän arvon rahasto	25	
Käypään arvoon arvostamisesta		25 653
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	25	243 832
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	25	19 262
Tilikauden voitto (tappio)	25	11 151
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	25	382 778
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		4 762 858
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan hyväksi annetut sitoumukset	46	
Peruuttamattomat		196 521
Muut		841 602

S-PANKKI OY:N TULOSLASKELMA

(t€)	Liite	1.5.–31.12.2014
Korkotuotot	29	61 401
Leasingtoiminnan nettotuotot	30	169
Korkokulut	29	-9 547
KORKOKATE		52 023
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	31	
Muista yrityksistä		87
Palkkiotuotot	32	17 052
Palkkiokulut	32	-2 887
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot		
Arvopaperikaupan nettotuotot	33	1 586
Valuuttatoiminnan nettotuotot	33	-141
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	34	14 130
Suojauslaskennan nettotulos	35	289
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	36	294
Liiketoiminnan muut tuotot	37	9 236
Hallintokulut		-64 705
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		-17 180
Henkilösivukulut		
Eläkekulut		-3 180
Muut henkilösivukulut		-507
Muut hallintokulut		-43 838
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	39	-4 365
Liiketoiminnan muut kulut	38	-5 779
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	40	-2 319
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		14 501
Tilinpäätössierrot		-1 334
Tuloverot		-2 016
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		11 151

S-PANKKI OY:N LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja soveltuvin osin luottolaitostoiminnasta annettujen lainsäädännösten ja valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen mukaisesti sekä Finanssivalvonnan 1.2.2013 voimaan tulleiden uusien määräysten mukaisesti koskien rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Tilinpäätöksen laatimisessa on otettu huomioon soveltuvin osin myös kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohjeet.

Lisäksi tilinpäätös on laadittu ottaen huomioon EU:n vakavaraisuusasetus (EU 575/2013, "CRR") ja Finanssivalvonnan kannanotot.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Tilinpäätös esitetään euroina. Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Kurssierot kirjataan valuuttakurssivoittoina/-tappioina tuloslaskelmaan, rahoituserien osalta arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottoihin ja ostovelkojen osalta muihin hallinnon kuluihin.

RAHOITUSVARAT JA -VELAT

S-Pankki Oy:ssä sovelletaan rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen merkitsemisessä selvityspäivän mukaista käytäntöä pois lukien käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen osalta sovelletaan taseeseen merkitsemisessä kaupankäyntipäivän mukaista käytäntöä. Kun rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä merkitään ensimmäistä kertaa kirjanpitoon, käytetään käypää arvoa, joka sisältää transaktiomenot.

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä muihin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan niiden luokittelun mukaisesti käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Sijoitustodistusten, yritystodistusten tai johdannaisopimusten (pl. futuurit) käyvät arvot määritellään diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetken käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Joukkovelkakirjalainat, sijoitusrahasto-osuudet ja futuurit arvostetaan markkinahinnoilla. Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan käyttäen ostokurssia ja rahoitusvelat käyttäen myyntikursseja.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan kolmeen luokkaan käyvän arvon määrittämisen mukaan. Tason 1 käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla täysin samanlaisista rahoitusvaroista ja -veloista noteerattuja oikaisemattomia hintoja. Tason 2 käyvät arvot määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinahintoihin. Tason 3 markkinahinnat perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittäviltä osin johdon arvioihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin kirjataan saamistodistukset ja muut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen ajan kuluessa ansaintatarkoituksessa sekä johdannaisopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat tai -velat arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan. Tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään tuloslaskelmaan käypään arvoon merkittävien rahoitusinstrumenttien tilinpäätöshetken arvon ja edellisen tilinpäätöksen kirjanpitoarvon erotus. Jos käypään arvoon merkittävä rahoitusinstrumentti on hankittu tilikauden aikana, tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään rahoitusinstrumentin tilinpäätöshetken arvon ja hankintamenuon erotus.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan sellaiset saamistodistukset ja muut johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat

kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka eräänntyvät määrätynä päivänä ja jotka pidetään eräpäivään saakka. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Lainoihin ja muihin saamisiin kirjataan sellaiset toimivilla rahoitusmarkkinoilla noteeraamattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja jotka eivät kuulu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin tai myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Lainojen ja muiden saamisten transaktiomenot sisällytetään efektiivisen koron menetelmällä laskettavaan jaksotettuun hankintamenuon ja jaksotetaan tulosvaikutteisesti saamisen juoksujalle. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset ja muut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit, joita ei luokitella käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään saakka pidettäviin sijoituksiin tai lainoihin ja muihin saamisiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten käypä arvo määritellään niiden markkina-arvojen perusteella. Julkisesti noteeraamattomat sijoitukset arvostetaan käyttämällä apuna markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Mikäli näinkään menetellen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, käytetään hankintamenua. Käyvän arvon muutos kirjataan suoraan oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Kun rahoitusinstrumentti myydään, kirjataan omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä kertyneiden korkojen sekä myyntivoiton tai -tappion kanssa tulokseen.

Muihin rahoitusvelkoihin kuuluva erä merkitään tilinpäätökseen nimellisarvon suuruisena silloin, kun sen käypä arvo on nimellisarvo. Jos velan pääomana saatu määrä eroaa velan nimellisarvosta, merkitään velka siihen määrään, joka siitä on saatu. Velan nimellisarvon ja hankintamenuon erotuksesta tilikauden kuluksi tai tuotoksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään velan hankintamenuon lisäykseksi tai vähennykseksi. Nimellisarvon ja hankintamenuon erotus tai velkaan liittyvä palkkio tai sellainen meno, joka on osa velkaan liittyvää korkomenoa, jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä kuluna velan juoksujalle. Muut rahoitusvelat arvostetaan tilinpäätöshetkenä jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muuhun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Objektiivisena näyttönä pidetään esimerkiksi asiakkaan maksujen viivästymistä, maksukyvyttömyys- tai konkurssitilaan joutumista, yrityssaneeraus- tai velkajärjestelyä sekä luottoluokituksessa tapahtuvaa merkittävää muutosta. Jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä, kirjataan arvonalentumistappio.

Arvonalentumistappiota kirjataan se määrä, joka vastaa parasta arviota odotettujen luottotappioiden määrästä, kun on otettu huomioon kaikki asiaankuuluva informaatio tarkasteluhetkellä vallinneesta tilanteesta. Arvonalentuminen kirjataan taseeseen ja tulokseen arvonalentumistarkastelun kautta, ja tämä tehdään neljä kertaa vuodessa.

Arvonalentumistappiot koostuvat sekä yksittäin merkittävistä että ryhmäkohtaisista arvonalentumisista. Ensimmäisessä vaiheessa tarkastelu tehdään yksittäin merkittävillä saamisilla. Tämän jälkeen arvioidaan ryhmäkohtaisesti mahdollinen arvonaleneminen niiden saamisten osalta, jotka eivät ole yksinään merkittäviä ja joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta. Luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisista lainasaamisista muodostetaan ryhmät, joiden tarkastelussa analysoidaan ja arvioidaan kannan siirtymiä seuraaviin viivetiloihin ja lopulta luottotappioksi. Arvioinnissa huomioidaan vakuuden määrä suhteessa luoton kokoon, vakuuden arvotusprosentti, vakuuden tyyppi ja mahdolliset realisoinnista aiheutuvat kulut sekä maksukäyttäytymis- ja kassavirta-arviot. Mikäli myöhemmin on objektiivista näyttöä rahoitusvaran arvon noususta, arvonalentuminen perutaan.

Suojauslaskenta

Johdannaispimuksia tehdään pääasiassa suojaustarkoituksessa. S-Pankki Oy soveltaa makrotason käyvän arvon suojauslaskentaa sellaisiin edellä mainittuihin johdannaispimuksiin, jotka täyttävät dokumentoidut suojauslaskentaa koskevat tehokkuus- ja muut edellytykset. Näissä tapauksissa avoinna olevaa korkoriskiä on suojattu koronvaihtosopimuksilla, jotka on edelleen suojauslaskennassa määritelty suojaaviksi eriksi.

Suojattavien erien suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman erään ”suojauslaskennan nettotulos”. Muusta kuin suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon muutokset on kirjattu käyvän arvon rahastoon.

Suojauslaskentaan kuuluvien suojaavien erien käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman erään ”suojauslaskennan nettotulos”.

Kytkeyty johdannainen

Kytkeyty johdannainen on osa hybridi-instrumenttia, joka sisältää myös johdannaisvaroihin kuulumattoman pääsopimuksen. Tästä johtuen osa yhdistetyn instrumentin rahavirroista vaihtelee samankaltaisesti kuin itsenäisen johdannaisen rahavirrat. Kytkeyty johdannainen on erotettava pääsopimuksesta ja käsiteltävä kirjanpidossa johdannaisena, mikäli erottamiselle Finanssivalvonnan määräyskokoelmassa asetetut vaatimukset täyttyvät. Tällaisena vaatimuksena esitetään muun muassa se, että kytkeyty johdannaisen ja pääsopimuksen taloudelliset ominaispiirteet ja riskit eivät liity läheisesti toisiinsa.

S-Pankki Oy on laskenut liikkeeseen heikomman etuoikeusaseman omaavia debentuurilainoja, jotka ovat luettavissa edellä mainituiksi hybridi-instrumenteiksi sopimuksiin sisältyvien, ennen eräpäivää tapahtuvaan velan takaisinmaksuun oikeuttavien optioiden vuoksi. Edelleen, S-Pankki Oy on hankkinut omistukseensa joukkovelkakirjalainaan kytkeytyjä digitaalisia optioita osana sijoitustalletuksiin liitettävää suojaustransaktiota.

S-Pankki Oy ei erottele kytkeytyjä johdannaisia pääsopimuksesta edellä mainittujen debentuurien tapauksissa. Taloudellisten ominaispiirteiden ja riskien katsotaan liittyvän läheisesti pääsopimukseen, koska optioiden toteuttamishinnat vastaavat kaikkina toteuttamisajankohtina velkasopimusten jaksotettua hankintamenoa. Sen sijaan S-Pankki Oy erottelee digitaalisen option pääsopimuksesta ja käsittelee sen kirjanpidossa johdannaisena.

TULOUTUSPERIAATTEET

Korkotuotot ja -kulut

Korot rahoitusvaroista ja -veloista jaksotetaan korkotuotoiksi ja -kuluiksi niille tilikausille, joille ne ajan kulumisen perusteella kohdistuvat.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut syntyvät asiakkaille tarjotuista palveluista ja palveluiden tuottamiseen käytetyistä resursseista. Palkkiotuotot ja -kulut tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu tai vastaanotettu. Useammalle vuodelle jakautuvien palveluiden tuotot ja kulut kohdistetaan asianomaisille vuosille.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet muodostuvat atk-ohjelmien lisenssimaksuista sekä liittymismaksuista. Atk-ohjelmiin on aktivoitu myös kustannukset, jotka ovat syntyneet lisensseihin S-Pankki Oy:tä varten tehdyistä muutostöistä. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun ja ne poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat

Atk-ohjelmien lisenssimaksut: 5 vuotta

Liittymismaksut: 5 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun. Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin perustuen. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten hyödykkeiden / sijoituskiinteistöjen poistoajat

Koneet ja kalusto: 3 vuotta

Rakennukset: 25 vuotta

Rakennusten laitteet: 10 vuotta

SIJOTUSKIINTEISTÖT

Sijoituskiinteistöt ovat konsernin ulkopuolisessa käytössä olevia kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen niistä ensisijaisesti vuokratuottoa sekä mahdollisesti omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun noudattaen samoja periaatteita kuin aineellisiin hyödykkeisiin kuuluvien kiinteistöjen osalta. Vuokrasopimukset tuloutetaan sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin vuokra-ajan kuluessa.

TULOVEROT

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden verotettavan tulon perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien vero-vaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan. Verot lasketaan tilinpäätöshetkellä voimassaolevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla.

S-Pankki Oy:n tuloslaskelmassa ja taseessa ei esitetä laskennallista verovelkaa tai -saamista. Olennaiset laskennalliset verovelat tai -saamiset esitetään liitetiedoissa verojen erittelyn yhteydessä.

S-PANKKI OY:N TASE-ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €

	31.12.2014		
	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Yhteensä
1. Saamiset luottolaitoksilta			
Keskuspankilta	173 526	0	173 526
Kotimaisilta luottolaitoksilta	1 399	10 614	12 012
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	241	2 392	2 633
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	175 166	13 005	188 172
2. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			31.12.2014
Yritykset ja asuntoyhteisöt			280 355
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset			46 858
Julkisyhteisöt			65
Kotitaloudet			2 248 591
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt			2 921
Ulkomaat			19 399
Yhteensä			2 598 189
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä -erään kohdistuvia luottotappiovarauksia on tehty yhteensä 4 749 t€			
Arvonalentumistappiot 1.5.2014			8 299
Tilikaudella kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot			100
Tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot			3 576
Tilikaudella peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot			-191
Tilikaudella peruutetut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot			-8 108
Arvonalentumistappiot vuoden lopussa			3 676

3. Saamistodistukset	31.12.2014
-----------------------------	-------------------

Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat	Muut kuin julkisesti noteeratut
--	--

Myytävissä olevat	
--------------------------	--

Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	74 182
--	--------

Muut julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	87 971
--	--------

Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset	
--	--

Myytävissä olevat	
--------------------------	--

Pankkien sijoitustodistukset	46 687
------------------------------	--------

Yritystodistukset	1 500
-------------------	-------

Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1 488 026
---	-----------

Muut saamistodistukset	134 506
------------------------	---------

Saamistodistukset yhteensä	1 832 872
-----------------------------------	------------------

- joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia	1 464 060
---	-----------

4. Rahoitusleasingsopimuksin vuokralle annettu omaisuus	31.12.2014
--	-------------------

Koneet ja kalusto	5 343
-------------------	-------

Yhteensä	5 343
-----------------	--------------

5. Osakkeet ja osuudet		31.12.2014		
	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	
Osakkeet ja osuudet				
Myytävissä olevat	35 058	161	35 219	
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	0	30 603	30 603	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriksissä	0	3	3	
Yhteensä	35 058	30 767	65 825	
- joista luottolaitoksissa	0			

		31.12.2013		
	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	
Osakkeet ja osuudet				
Myytävissä olevat	65 043	23	65 066	
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	0	30 776	30 776	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriksissä	0	3	3	
Yhteensä	65 043	30 802	95 845	
- joista luottolaitoksissa	8 696			

				31.12.2014		
6. Johdannaissopimukset	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo			
Suojaamistarkoituksessa tehdyt						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	693 500	0	-11 075			
Suojauslaskennassa olevien johdannaistavastuiden nimellisarvosta						
tuhatta euroa 1–5 vuodessa ja						
tuhatta euroa yli viidessä vuodessa.	183 000					
yli viidessä vuodessa.	510 500					

				31.12.2014		
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo			
Korkojohdannaiset						
Optiosopimukset, ostetut	30 000	1	0			
Optiosopimukset, asetetut	95 000	0	-370			
Koronvaihtosopimukset	29 000	0	-1 471			
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	16 275	597	-462			
Osakejohdannaiset						
Optiosopimukset, ostetut	34 594	815	0			
Optiosopimukset, asetetut	34 594	0	-705			
Muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaistavastuiden nimellisarvosta						
tuhatta euroa on alle yhdessä vuodessa,	81 732					
tuhatta euroa 1–5 vuodessa ja	100 531					
tuhatta euroa yli viidessä vuodessa.	27 294					

7. Aineettomat hyödykkeet	31.12.2014
IT-ohjelmistot ja lisenssit	24 294
Muut aineettomat hyödykkeet	3 467
Yhteensä	27 761

8. Aineelliset hyödykkeet	31.12.2014
Muut aineelliset hyödykkeet	156
Yhteensä	156

9. Käypään arvoon arvostettu sijoituskiinteistöomaisuus

Ei ilmoitettavaa

10. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana	31.12.2014
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut	
Hankintameno 1.5.	2 836
Lisäykset	10 684
Siirrot erien välillä	-3 325
Hankintameno 31.12.	10 195
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 195
Aineettomat hyödykkeet	
Hankintameno 1.5.	34 204
Lisäykset	3 325
Siirrot erien välillä	5 454
Hankintameno 31.12.	42 983
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-24 043
Tilikauden poisto	-4 841
Kertyneet poistot 31.12.	-28 884
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 099
Liikearvo	
Lisäykset	4 000
Kertyneet poistot 31.12.	-533
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 467
Aineettomat hyödykkeet yhteensä 31.12.	27 761
Aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.5.	229
Hankintameno 31.12.	229
Tilikauden poisto	-72
Kertyneet poistot 31.12.	-72
Kirjanpitoarvo 31.12.	156
Aineelliset hyödykkeet yhteensä 31.12	156

11. Muut varat	31.12.2014
Muut	12 138
Yhteensä	12 138

12. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	31.12.2014
Korkosaamiset	24 953
Muut siirtosaamiset	5 999
Yhteensä	30 952

13. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	31.12.2014
Laskennallinen verosaaminen vahvistetuista tappiosta	1 920
Laskennallinen verovelka käyvän arvon rahastosta	5 131
Laskennallinen verovelka tilinpäätössiirroista	1 552

	31.12.2014	
14. Luottolaitoksen yleiseen liikkeeseen laskemat velkakirjat	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Yleiseen liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat	2 601	2 601
Sijoitustodistukset	55 054	55 150
Yhteensä	57 655	57 751

15. Muut velat	31.12.2014
Maksujenvälitysvelat	51 985
Muut	12 213
Muut velat yhteensä	64 198

16. Siirtovelat ja saadut ennakot	31.12.2013
Korkovelat	3 127
Muut siirtovelat	11 756
Yhteensä	14 883

31.12.2014

17. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	Kirjanpitoarvo*	Nimellisarvo	Korko	Eräpäivä
Debentuuriehtoinen laina I/2008	12 015	12 000	Euribor 3 kk + 0,5 %	15.1.2018
Debentuuriehtoinen laina II/2008	4 001	4 000	Euribor 3 kk + 0,75 %	15.9.2018
Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2006	10 076	10 000	Euribor 12 kk + 1,00 %	30.6.2016
Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2011	15 141	15 000	Euribor 12 kk + 1,35 %	30.6.2016

Ehdot debentuuriehtoisissa lainoissa: Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa lainaa takaisin ennen niiden eräpäivää. Liikkeeseenlaskija tai sen konserniin kuuluva yritys voi vain vähäisessä määrin lunastaa lainaa ennen laina-ajan päättymistä ilman Finanssivalvonnan lupaa. Lunastaminen edellyttää, että lainat saadaan lyhyen ajan kuluessa myytyä uudelle sijoittajalle. Velkakirjan haltijalla ei ole oikeutta vaatia lainan ennaikaista takaisinmaksua. Debentuuriehtoisilla lainoilla on pankin muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus. Vakavaraisuuslaskennassa debentuuriehtoiset lainat on ryhmitelty toissijaiseen pääomaan (Tier II) CRR asetuksen mukaisesti.

*) sisältää siirtyvät korot

31.12.2014

18. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

	0-3 kk	3-12 kk	1-5 v.	5-10 v.	Yli 10 v.	Yhteensä
Käteiset varat	173 526	0	0	0	0	173 526
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	34 825	216 412	1 187 989	24 835	0	1 464 060
Saamiset luottolaitoksilta	14 645	0	0	0	0	14 645
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	142 981	176 297	973 287	799 725	505 898	2 598 189
Saamistodistukset	9 998	58 811	293 046	6 957	0	368 811
Rahoitusvarat yhteensä	375 975	451 520	2 454 322	831 518	505 898	4 619 233
Velat luottolaitoksille	52 143	16 000	0	0	0	68 143
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 979 072	94 012	39 238	0	0	4 112 322
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	0	41 000	0	0	41 000
Rahoitusvelat yhteensä	4 031 215	110 012	80 238	0	0	4 221 465

19. Tase-erien erittely koti- ja ulkomaan rahan määräisiin ja samaan konserniin kuuluvilta	31.12.2014			Samaan konserniin kuuluvilta
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	
Tase-erä				
Käteiset varat	173 526	0	173 526	0
Saamiset luottolaitoksilta	14 645	0	14 645	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 598 189	0	2 598 189	28 480
Saamistodistukset	1 816 506	16 366	1 832 872	0
Johdannaissopimukset	854	597	1 451	0
Osakkeet ja osuudet	65 825	0	65 825	30 603
Aineettomat hyödykkeet	27 761	0	27 761	0
Muu omaisuus	0	0	0	556
Yhteensä	4 697 307	16 962	4 714 269	59 639
Velat luottolaitoksille	68 143	0	68 143	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 112 322	0	4 112 322	47 688
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	57 655	0	57 655	
Johdannaissopimukset	13 659	462	14 121	0
Muut velat	64 198	0	64 198	442
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	41 000	0	41 000	0
Yhteensä	4 356 976	462	4 357 439	48 129

20. Arvopaperilainaus

Ei ilmoitettavaa

21. Arvopapereiden takaisinostosopimukset

Ei ilmoitettavaa

22. Käypien arvojen määrittäminen muun kuin markkina-arvon perusteella sekä tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset

Mikäli rahoitusvälineen käypää arvoa ei voida määrittää aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella, käytetään käyvän arvon määrittämisessä tällöin apuna markkinoilla yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo määritetään diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetken käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja.

Tuloslaskelmaan ei ole kirjattu tilikaudelle 2014 tällaisia käyvän arvon muutoksia lukuun ottamatta korkojohdannaisia.

23. Hankintamenoön käyvän arvon sijasta arvostetut rahoitusvarat

Ei ilmoitettavaa

24. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot	31.12.2014		
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	
Rahoitusvarat			
Käteiset varat	173 526		173 526
Saamiset luottolaitoksilta	14 645		14 645
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 598 189		2 612 611
Saamistodistukset*	1 832 872		1 853 189
Osakkeet ja osuudet	35 219		35 139
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrytyksissä	3		3
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	30 603		57 444
Johdannaissopimukset	1 451		1 451
Rahoitusvelat			
Velat luottolaitoksille	68 143		68 023
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 112 322		4 112 324
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	57 655		57 693
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät velat	14 121		14 121
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	41 000		41 163
	Taso 1	Taso 2	Taso 3 Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit			
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja -velat			
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 746 179	142 149	1 888 328
Johdannaissaamiset		1 451	1 451
Johdannaissovelat		14 121	14 121

25. Oman pääoman erät	31.12.2014
Osakepääoma 1.5.	82 880
Lisäys	0
Osakepääoma 31.12.	82 880
Ylikurssirahasto 1.5.	0
Ylikurssirahasto 31.12.	0
Käyvän arvon rahasto 1.5.	39 099
Lisäys (+)/vähennys(-)	-13 446
Käyvän arvon rahasto 31.12.	25 653
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.5.	243 832
Lisäys	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	243 832
Edellisten tilikausien tappio 1.5.	19 262
Edellisten tilikausien tappio 31.12.	19 262
Tilikauden voitto/tappio	11 151
Yhteensä	382 778

26. Osakepääoma

6 702 892 kpl, yhteensä 82 880 200 euroa.

Ei osakelajeja, jotka oikeuttaisivat erisuuruiseen äänimäärään tai osinkoon.

27. Osakkeita koskevat osakeannit, optio-oikeudet ja vaihtovelkakirjojen liikkeeseenlaskut

Ei ilmoitettavaa

28. Osakkeenomistajat ja osakkeiden omistuksen jakautuminen

Omistaja	Omistusosuus
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta	37,5 %
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	20,0 %
Helsingin Osuuskauppa Elanto	7,5 %
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3,5 %
Osuuskauppa Hämeenmaa	2,9 %
Pirkanmaan Osuuskauppa	2,7 %
Osuuskauppa Keskimaa	2,5 %
Osuuskauppa Arina	2,5 %
Turun Osuuskauppa	2,2 %
Osuuskauppa PeeÄssä	2,2 %
Osuuskauppa KPO	2,1 %
Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa	1,8 %
Kymen Seudun Osuuskauppa	1,8 %
Suur-Seudun Osuuskauppa SSO	1,7 %
Keskinäinen Työeläkeyhtiö Elo	1,5 %
Osuuskauppa Suur-Savo	1,4 %
Pohjois-Karjalan Osuuskauppa	1,2 %
Satakunnan Osuuskauppa	1,1 %
Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag	1,1 %
Etelä-Karjalan Osuuskauppa	1,0 %
Osuuskauppa Maakunta	0,7 %
Osuuskauppa Keula	0,6 %
Koillismaan Osuuskauppa	0,3 %
Jukolan Osuuskauppa	0,2 %
Yhteensä	100,0 %

S-PANKKI OY:N TULOSLASKELMAN ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €

29. Korkotuotot ja korkokulut 31.12.2014

Korkotuotot

Saamiset luottolaitoksilta	66
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	41 285
Saamistodistukset	19 110
Johdannaissopimukset	940

Yhteensä 61 401

joista konsernin sisäisiä 192

Korkokulut

Velat luottolaitoksille	333
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	5 411
Johdannaissopimukset	3 420
Muut korkokulut	6
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	377

Yhteensä 9 547

joista konsernin sisäisiä 3

30. Leasing-toiminnan nettotuotot 31.12.2014

Vuokratuotot	134
Leasingomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot	-4 893
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja tappiot (netto)	4 910
Muut kulut	0

169

31. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista 31.12.2014

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitelluista sijoituksista saadut osinkotuotot	3
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä saadut osinkotuotot ja omistusyhteisyrittäjäyksiltä saadut osinkotuotot	1 441

1 444

32. Palkkiotuotot ja -kulut **31.12.2014**

Palkkiotuotot

luotonannosta	9 871
ottolainauksesta	2 031
maksuliikenteestä	4 372
lainopillisista tehtävistä	88
vakuutusten välityksestä	47
takausten myöntämisestä	97
muusta toiminnasta	545
	17 052

Palkkiokulut

Maksetuista toimitusmaksuista	13
Muusta	2 874
	2 887

31.12.2014

33. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	0	530	530
Osakkeista ja osuuksista	0	0	0
Johdannaissopimuksista	-1 363	2 419	1 056
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista	0	0	0
Käypään arvoon arvostamismahdollisuuden perusteella kirjatusta eristä	0	0	0
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-1 363	2 949	1 586
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-20	-121	-141
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-1 383	2 828	1 445

34. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot **31.12.2014**

Rahoitusvarojen luovutuksista johtuvat nettotuotot	14 179
Muut tuotot ja kulut myytävissä olevista rahoitusvaroista	-49

35. Suojauslaskennan nettotulos **31.12.2014**

Suojausinstrumenttien nettotulos	-4 581
Suojauskohteiden nettotulos	4 870

36. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	31.12.2014
Vuokratuotot	1 160
Vuokrakulut	-867
	294

37. Liiketoiminnan muut tuotot	31.12.2014
Muut tuotot	9 236

38. Liiketoiminnan muut kulut	31.12.2014
Vuokrakulut	2 272
Muut kulut	3 507
Yhteensä	5 779

39. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	31.12.2014
Aineettomat hyödykkeet	
Suunnitelman mukaiset poistot	4 293
Aineelliset hyödykkeet	
Suunnitelman mukaiset poistot	72
Arvonalentumisia aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä ei ole.	

	31.12.2014				
40. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista	Sopimus-kohtaiset realisoituneet luottotappiot brutto	Sopimus-kohtaiset arvonalentumiset brutto	Ryhmä-kohtaiset arvonalentumiset brutto	Vähennykset	Yhteensä
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	10 653	100	3 576	12 010	2 219

41. Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa

42. Liiketoiminta-alueita ja maantieteellisiä markkina-alueita koskevat tiedot

Ei ilmoitettavaa

S-PANKKI OY:N VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €

	Muut vakuudet
43. Annetut vakuudet	31.12.2014
Omasta velasta annetut	
Velat luottolaitoksille	346 450
Johdannaispimukset	12 871

44. Eläkevastuut

Henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elosta.

45. Leasing- ja muut vuokravastuut	31.12.2014
Yhden vuoden kuluessa	289
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa maksettavat	289
Yhteensä	578

Leasingvastuut koskevat ajoneuvoja ja puhelimia. Sopimukset eivät ole purettavissa kesken sopimuskauden.

46. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	31.12.2014
Käyttämättömät luottojärjestelyt	1 038 123

Konserniin kuuluvien yritysten puolesta pankilla on 110,6 miljoonaa euroa taseen ulkopuolisia sitoumuksia.

47. Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vastaanotettu vakuus

Ei ilmoitettavaa

48. Välityssaamiset ja -velat

Ei ilmoitettavaa

49. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Ei ilmoitettavaa

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

50. Henkilöstö	2014	
	Keskimääräinen lukumäärä	Lukumäärä 31.12.2014
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	311	376
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	41	47
Määräaikainen henkilöstö	29	34
Yhteensä	381	457

Johdolle maksetut palkat ja palkkiot (t€)	2014
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	355
Hallitus	20

Lisäksi S-Pankki Oy:n johtoryhmällä on erillinen eläkesitoumus. Toimitusjohtajalle, hänen sijaisilleen sekä hallitukselle myönnettyjen luottojen määrä ilmoitetaan lähimpiiriluotonantoa koskevassa liitetietojen kohdassa.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET, 1000 €

51. Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvilta olevat laina- ja muut rahoitussaamiset sekä tällaisiin yhteisöihin tehdyt sijoitukset ja näiden puolesta toisen antaman luoton maksamisesta annetut takaukset ja asetetut vakuudet	31.12.2014
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä
Lähipiiriin kuulumisperuste	
Johto	1 674
Omistajayhteisön johto	58
Sukulaisuus	132
Yhteensä	1 865

Ei sopimuskohtaisia arvonalentumistappioita lähimpiiriluotonantoon liittyen.

Yhtiön lähimpiirille myönnettyjen korttiluottojen ehdoissa noudatetaan yleisöluotonannon tavanomaisia perusteita ja yleisiä ehtoja.

OSAKEOMISTUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €

52. Omistukset muissa yrityksissä

S-Asiakaspalvelu Oy, kotipaikka Helsinki

Omistusosuus 100 %

Oma pääoma 243

Tilikauden tulos 35

S-Crosskey Ab, kotipaikka Maarianhamina

Omistusosuus 40 %

Oma pääoma 26

Tilikauden tulos -6

Koy Lempäälän terminaali

Omistusosuus 100 %

Oma pääoma 50

Tilikauden tulos 0

Koy Limingan terminaali

Omistusosuus 100 %

Oma pääoma 50

Tilikauden tulos 0

FIM Oyj

Omistusosuus 51 %

Oma pääoma 30 270

Tilikauden tulos 0

MUUT LIITETIEDOT

53. Tietoja notariaattitoiminnasta ja hallussa olevien asiakasvarojen kokonaismäärä

Ei ilmoitettavaa

TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 €

54. Tilintarkastajan palkkioita koskevat tiedot	31.12.2014
Tilintarkastus	114
Veroneuvonta	6
Muut palvelut	18

S=Pankki

S-PANKKI OY PL 77, 00088 S-RYHMÄ S-PANKKI.FI